

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

FACULTAT DE FILOLOGIA, TRADUCCIÓ I COMUNICACIÓ

TREBALL FINAL DE GRAU DE FILOLOGIA CATALANA

ESTUDI DE L'EVOLUCIÓ DE L'OFERTA DE LLIBRE ELECTRÒNIC EN CATALÀ 2015/2016

Presentat per Caterina Llucena Palatsí Pinyana

Dirigit per Dra. Rosanna Cantavella

Curs: 2016-2017

València, 2017

DECLARACIÓ JURADA

Caterina Llucena Palatsí Pinyana, amb DNI 20904809V, declare que el treball presentat ha estat realitzat només per mi i que cap de les parts de què consta i del material presentat no ha estat escrit per cap altra persona, a excepció de les citacions o del material identificats com a pertanyents a altri.

Faig aquesta declaració jurada amb el coneixement que, si se'n comprova la falsedat, la qualificació serà negativa.

[Signatura]

València,d'/de..... 2017

Na Roser Anna Cantavella Chiva, tutora del Treball final de grau de l'estudianta Caterina Llucena Palatsí Pinyana, titulat Filologia Catalana, dóna el vistiplau al lliurament de l'esmentat treball per a la defensa i avaluació per part del tribunal.

Vist i plau

La tutora del treball, Roser Anna Cantavella Chiva

[Signatura]

RESUM

Aquest és un estudi realitzat amb una mostra de 150 editorials que publiquen majoritàriament en català (País Valencià, Catalunya i les Illes Balears), que presenta els resultats d'una enquesta sobre el grau d'implantació dels productes digitals (ebooks i audiollibres) en l'any 2016.

Rere una primera part que va fer història de la difusió d'aquests formats en el panorama editorial global (amb especial atenció als darrers anys), s'hi presenten les dades obtingudes a través d'una enquesta en el sector editorial indicat. S'hi observa que la gran majoria d'aquestes editorials entrevistades encara no ofereixen llibres electrònics als lectors. Per exemple, les dades indiquen que només el 12% de 150 editorials dels Països Catalans ofereix versió electrònica dels seus llibres en català; i sols el 5,33% n'ofereix versió electrònica àudio (audiollibres). Nombroses taules i llistes desglossen les dades obtingudes en detall.

Paraules clau: edició electrònica, sector editorial en català, 2015/2016, ebook, llibres electrònics, audiollibre, lectura digital, empreses editorials, ePub, MOBI, PDF.

ÍNDIX

RESUM	6
ÍNDIX	8
1. INTRODUCCIÓ	10
2. EL LLIBRE ELECTRÒNIC FINS A L'ACTUALITAT	12
2.1. SITUACIÓ DEL SECTOR CATALÀ I SITUACIÓ DEL SECTOR ESPANYOL (I PINZELLADA D'AMÈRICA LLATINA)	17
2.2. PANORAMA ACTUAL	26
3. ENQUESTA: SITUACIÓ DEL LLIBRE ELECTRÒNIC EN LA INDÚSTRIA EDITORIAL CATALANA EN 2015 I 2016	30
3.1. PROCÉS I MÈTODE D'INVESTIGACIÓ	30
3.2. RESULTATS	33
3.2.1. <i>Editorials que publiquen llibres electrònics en català (i han respost la nostra enquesta)</i>	33
3.2.2. <i>Taules dels resultats de les dades</i>	34
3.2.3. <i>Activitat de les editorials que publiquen llibres electrònics en català i les seues respectives contestacions</i>	38
4. CONCLUSIONS	46
5. BIBLIOGRAFIA	50
6. ANNEXOS	54
6.1. Llista d'editorials i dels sectors privats i institucionals del País Valencià, del Principat de Catalunya i de les Illes Balears	54
6.2. Primera circular enviada a totes les editorials	58
6.3. Segona i tercera circular enviada a totes les editorials	59
6.4. L'enquesta	61
6.5. Editorials que publiquen llibres electrònics en català	65

1. INTRODUCCIÓ

Internet i l'edició en digital han alterat els nostres costums a l'hora de relacionar-nos, comunicar-nos i, fins i tot, d'entendre els negocis. La societat i la manera com treballem han estat transformades amb la revolució tecnològica. En les últimes dècades, les editorials tradicionals han posat en marxa iniciatives i departaments dedicats a l'edició digital per a explorar i adaptar-se als formats nous. Algunes editorials consideren l'entrada de l'edició electrònica com una imposició dels temps, i pensen que solament trauran benefici en termes d'imatge de modernitat: segons l'opinió dels entesos, el sector editorial no sobreviurà sense incorporar seriosament l'edició digital, encara que aquesta no signifiqui una substitució total dels procediments tradicionals d'edició.

Els darrers anys, des del punt de vista tecnològic, han resultat molt fecunds. Actualment es tendeix a creure que el món és digital i que l'accés als continguts d'internet acabarà substituint els pocs hàbits que queden de consulta tradicional d'informació. S'ha digitalitzat també l'accés a la cultura.

Prenguem com a exemple la lectura oferida per biblioteques. És una obvietat dir que l'entorn tecnològic condiona la prestació dels serveis en les biblioteques, siguen del tipus que siguen. Primer va ser l'aparició d'internet la que va comportar importants canvis en els serveis, les col·leccions i fins i tot en l'arquitectura física de les biblioteques. Ens trobem encara en fase de desenvolupament, i actualment és difícil albirar si estem arribant a una fase d'estabilització o al contrari, si ens mantindrem en un procés continuat de canvi. Pel que fa a la plataforma eBiblio (servei que fa possible el préstec de continguts digitals a tots els usuaris amb carnet de les biblioteques públiques de l'estat espanyol), a la fi de l'any 2016, aquella tenia una col·lecció de 8.233 títols i 321.452 llicències d'ús d'aquests títols, és a dir un 100% més de títols que l'any anterior i 33,8% més de llicències. Durant 2016, els 45.682 usuaris van realitzar un 43,6% (107.342) de transaccions de préstec més que l'any 2015. Del total de préstec, 6,1%

n'eren audiollibres. Catalunya i després Madrid han sigut les comunitats amb més préstecs realitzats, exactament un 55,6% del total (eBiblio: 2016).

És evident, doncs, que el fenomen de lectura digital i la seua evolució han de ser considerats i estudiats. Això és el que oferim a continuació: una primera aproximació, amb dades de primera mà, a partir d'enquestes realitzades a editorials privades, que publiquen majoritàriament en català, i d'editorials institucionals del nostre domini lingüístic.

2. EL LLIBRE ELECTRÒNIC FINS A L'ACTUALITAT

Llibre electrònic és qualsevol text emmagatzemat en format digital. Per desxifrar-lo, cal un programa lector, per exemple el sistema basat en el que es denomina tinta electrònica (emprat per Kindle, Kobo i altres marques), que es va començar a comercialitzar l'any 2004, i que continua sent emprat per nombrosos lectors.

La patent d'allò que podríem considerar el primer lector de llibre electrònic del món va ser registrada per una mestra lleonesa, Ángela Ruiz Robles, l'any 1949. El dispositiu construït constava de dues parts. L'esquerra incorporava una sèrie d'abecedaris en diferents idiomes que mitjançant pressió mostrava lletres i formava paraules i frases. En la part dreta es trobaven els diferents temaris sota una làmina transparent i amb llum per poder-los llegir en la foscor. Aquesta *Enciclopèdia Mecànica* feia més atractiu l'aprenentatge dels alumnes, els quals portarien menys pes a les motxilles i estalviarien en paper. No va arribar mai a comercialitzar-se per no haver-se trobat el finançament necessari.

Els primers passos fermes de lectura digital es van fer a finals de 1971, quan es va començar a desenvolupar allò que considerem llibre electrònic. *Gutenberg* va ser el projecte liderat per Michael Hart, amb el qual es va realitzar el primer recull de versions electròniques de llibres d'accés obert (eren, especialment, obres de referència i clàssics de la literatura). Es tractava d'una biblioteca digital i de domini públic, començada a partir d'obres de Dante i Shakespeare. La versió principal era en anglés, tot i que van anar sorgint-hi seccions en diverses llengües majoritàries. Després de ser finançat i hostatjat per la Universitat d'Illinois (EUA), des del 2000 està emparat per una fundació independent. L'ebook va aparèixer abans que internet, doncs. Deu anys després de la creació del Gutenberg Project, en 1981, es va publicar el *Random House's Electronic Dictionary*.

Pel que fa als aparells lectors, els primers no es basaven encara en el sistema de tinta electrònica; eren ordinadors amb pantalles retroil·luminades. És el cas del lector *Rocket* de 1966, *Softbook* i *EveryBook* de 1999, i en el 2000 sorgiria *Hanlin*, que encaminaria la trajectòria d'aquests dispositius fins a 2009 (Penalva: 2009).

Va caldre superar molts obstacles. Per exemple, al segle passat, si l'ordinador de recepció i l'ordinador de lectura no estaven configurats per a fonts tipogràfiques compatibles, el document electrònic esdevenia il·legible, cosa que representava un greu problema.

La situació va començar a millorar l'any 1996, amb la creació dels OpenType de Microsoft i Adobe, un format de tipus de lletra escalables per l'ordinador. Però continuaven sent fonts per a processadors de textos. Es transmetien documents que podien ser modificats pel receptor, però no apareixien formatats d'una manera estàndard.

Enmig d'aquesta evolució, el 1994 va sorgir Amazon, l'empresa estatunidenca de comerç electrònic. La companyia va començar com a llibreria en línia. En els primers dos mesos d'activitat, va vendre productes en més de 45 països; i les vendes van augmentar a 20.000 dòlars setmanals. Però els llibres que venia en la primera etapa eren exclusivament en paper.

A finals de la primera dècada del segle XXI, tanmateix, van començar a aparèixer aparells, la funció exclusiva dels quals era servir de suport per als llibres digitals. Aquests dispositius es caracteritzen per un disseny que permet emular la versatilitat del llibre de paper tradicional. Existeixen molts dispositius que poden ser utilitzats com a lector de llibres electrònics: PC, PDA, portàtil... en general qualsevol dispositiu que tinga pantalla i memòria.

Prèviament, el llibre digital havia començat a experimentar una gran expansió gràcies al novel·lista Stephen King, que va llançar al mercat, a través de la xarxa, el llibre digital *Riding the Bullet* el març de 2001. L'empresa editora, Simon and Schuster, va publicar el text protegit amb una sèrie de mesures electròniques. Almenys cinc llibreries electròniques oferien aquest llibre tancat electrònicament, d'una manera que no se'n poguera obtenir còpia impresa, ni emmagatzemar-se en un suport no tutelat. L'obra va vendre més de mig milió de còpies en menys de quaranta-vuit hores, al preu de dos dòlars i mig cadascuna.

Més endavant, en 2007, apareix la primera generació del dispositiu Kindle (la proposta d'Amazon), el conjunt de programari i maquinari per vendre llibres, sempre

respectant els drets d'autor, i que permet la descàrrega i compra de llibres electrònics. Kindle opera en llenguatge Mobi (dedicat a dur internet als dispositius mòbils a través de la Web Mòbil) que és tècnicament una variant d'ePub (de l'anglès *electronic publication*), un estàndard obert de llibre electrònic. Aquest format serveix per a la distribució i intercanvi d'arxius. És molt probable que Kindle, el llibre digital proposat per Amazon, siga el dispositiu que més ha difós i popularitzat tota la indústria del llibre electrònic i el seu món digital. Tanmateix s'ha de saber que n'hi conviuen molts més, i que Kindle, tot i ser el més popular lector de tinta electrònica del món, no és l'únic dispositiu existent (Celaya i Rodeja: 2011).

Però perquè la demanda del llibre electrònic es disparés definitivament, calia tenir presents dos factors de l'oferta comercial:

- 1) Els preus dels dispositius s'haurien de mantenir per sota els 100 euros. Kindle i els seus competidors Kobo, Nook i Sony, han tendit a abaixar els preus dels seus aparells lectors, a causa de l'arribada de l'iPad, que emprant una altra tecnologia de pantalla, també serveix per a llegir llibres.
- 2) Alguns estudis indiquen que el preu mitjà que els consumidors estan disposats a pagar per un llibre digital és d'entre 5 i 10 euros, entre 2 i 4 euros per una revista i entre 5 i 10 per una subscripció mensual a un diari (Celaya i Rodeja: 2011, 18).

En l'any 2009 surten els primers llibres digitals en català: el mateix any que es posen a la venda els primers dispositius digitals de tinta electrònica a Espanya.

En l'àmbit internacional, els llibres electrònics als EUA representaven només l'1,1% del mercat de venda durant 2008. Cinc anys després, el 2012, aquesta xifra havia augmentat fins un 30% del mercat. La idea general sobre la indústria editorial als EUA és que la tendència clau del futur és l'edició electrònica; existeixen iniciatives que mostren aquest creixement de l'interés pel llibre electrònic com Smashwords (comunitat d'autopublicació en línia i plataforma de distribució de llibres electrònics), que en 2008 tenia una oferta de 140 títols i en 2012 de 230.000; és a dir, a Amèrica, l'edició digital s'havia desenvolupat exponencialment de 2008 a 2012.

També el panorama de les llibreries físiques ha canviat en aquests anys. Fa més de deu anys, als EUA, els grans supermercats de la cultura copaven la indústria, però ara

aquells gegants han desaparegut a causa del corrent digital. Moltes llibreries a grans ciutats van haver de tancar.

A Europa, i ara cada cop més freqüent i normalitzada, ha estat la venda de llibres electrònics per internet. De fet, en 2010 encara no es veia clar si el petit comerç es beneficiaria o eixiria perjudicat per l'ascens imparable del comerç mitjançant internet (Alandete: 2010). Almenys, en 2014, encara hi havia més biblioteques públiques que no McDonalds (Marquina: 2014).

A Gran Bretanya, les vendes de continguts digitals de ficció van augmentar un 188% en els primers sis mesos de 2012, en comparació amb el mateix període de l'any anterior. Els llibres infantils en format digital i els de ficció, s'incrementaren en un 171% i 128%, respectivament. Aquestes ampliacions reflecteixen el creixement global del 89,1% en les vendes de llibres digitals, mentre que les vendes de llibres impresos van baixar un 0,4%. No obstant això, els llibres digitals no suposaven en 2012 una gran quantitat del total de vendes en termes reals perquè constitueixen un percentatge mínim sobre les vendes totals de llibres, però són una tendència clara que s'està consolidant (Mellado: 2013).

Podem contrastar aquesta informació amb la referida a Espanya, que romanien molt llunyana de l'increment de vendes de llibres electrònics d'Estats Units i a Gran Bretanya, ja que entre el 2012 i 2013 la distribució de llibres electrònics es va mantenir en 20.000 publicacions anuals, solament un 5% del total.

En juliol del 2015, en Amazon hi havia 184.795 llibres digitals en castellà (perquè s'hi troben els editats per editorials, però també els autopublicats). Pel que fa als llibres editats en català, eusquera i gallec per les editorials espanyoles hi havia només 6.145 títols (Ruiz Domènech: 2015).

En Catalunya, el 26,4% de lectors elegeix el català com a llengua per a la seua lectura habitual. Aquestes són les dades de l'Estudi sobre els Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya 2015. De 2011 a 2016, el català ha guanyat 5,2 punts percentuals. Una de les altres dades destacades és que el 66,3% dels catalans és lector de llibres, quatre punts percentuals més que el 2011: aquest percentatge s'apropa a la mitjana europea, que actualment és del 68%. Pel que fa a la lectura digital, només un de cada

quatre lectors llegeix en digital –va comentar, l’any passat Patrici Tixis, president de la Cambra del Llibre en paper–. L’oferta en digital és competitiva, però no arriba al 25% de títols. Així i tot, la facturació en digital només representa entre un 3 i un 5% d’exemplars venuts. Aquesta diferència se sol interpretar en relació a la pirateria, però no sempre es pot identificar descàrrega sense pagament amb descàrrega il·legal. La lectura de llibres digitals ha passat de representar un 6,5% el 2011 al 24,3% l’any passat (ARA: 2016). Cal afegir que aquesta diferència s’explica per més factors i no sols pel de la pirateria; té a veure, com avançàvem, també amb el fet de la descàrrega de llibres digitals gratuïts en domini públic i en Creative Commons; i en la compra de llibres autoeditats en Amazon, que no es registren en aquesta mena d’estadístiques.

Cadascú dissenya les seues estratègies per posar-se al capdavant de la indústria digital. Per aquest motiu El Corte Inglés i la Casa del Libro van crear en 2013 una societat conjunta per a la comercialització d’ebooks amb l’objectiu de competir amb les plataformes internacionals com Amazon, Apple, Kobo, etc., que arrasaven en el mercat espanyol per la manca d’alternatives sòlides. Diverses fonts indiquen que Amazon comptava en 2013 amb una quota de mercat espanyol de venda de llibres electrònics d’entre el 30 i el 40%. L’única manera d’aturar aquest trepidant creixement de les plataformes internacionals era crear alternatives locals amb capacitat de competir en el mercat digital (Celaya: 2013).

Unes altres fonts afirmaven que el motiu de l’endarreriment de l’edició digital era el desacord de les empreses per fixar un preu a aquests llibres. La realitat era que els llibres electrònics, a Espanya, no tenien un preu atractiu per als consumidors, i això endarreriria la generalització d’aquest tipus de lectura (Gómez: 2014).

Des del sector es rebutjava que el problema de l’elevat preu d’alguns llibres digitals fora causat per les editorials que en tenen els drets, i apuntaven que radicava en causes polítiques. L’expert en edició i autor del blog *Los futuros del libro*, Joaquín Rodríguez, declarava en 2014 que mentre existisca la llei del preu fix, eixa dinamització és impossible (Rodríguez: 2014).

La llei del preu fix que esmenta Rodríguez, estableix que l’IVA dels ebooks ha de ser del 21% del cost de producció, sense consideració als magres beneficis que

s'obtenen amb les escasses vendes al nostre país. Mentre que els llibres en paper tenen un 10% d'IVA, els digitals presenten un impost més elevat perquè són considerats com a béns electrònics i no llibres; una normativa adoptada per Espanya però creada des d'Europa amb la intenció de protegir les llibreries i editorials de la irrupció d'una forma de lectura que posa en perill les fórmules tradicionals d'aquesta indústria (Gómez: 2014).

Durant el 2015, la venda de llibres electrònics a Espanya va generar 30 milions d'euros, però en comparació amb els llibres venuts en paper, la quota de mercat romanien en el 3%. Després de set anys parlant d'ebooks i ereaders, no és un gran percentatge, i alhora era similar al de França o Itàlia. En canvi, al Regne Unit era del 18%, i als Estats Units del 30%, encara que la xifra porta anys aparentment estabilitzada. Pel que fa a l'oferta, el 59,7% del mercat digital en llengua espanyola generat a Espanya es queda a la Península, el 14,8% va a Mèxic, i el 12,4% als EUA (Alemany: 2016).

Segons Edward Nawotka, cap durant deu anys de la revista *Publishing Perspectives*, els professionals del món del llibre han d'acceptar que els hàbits de creació, accés i consum cultural estan experimentant una transformació històrica i això està portant a una reorganització del sector editorial. En conclusió, si volem que el món del llibre tinga un paper rellevant en la societat digital, hem d'oferir una millor experiència de descobriment, compra i lectures en internet, i brindar preus més competitius front a les altres ofertes d'oci. El llibre en paper perdria importància de manera gradual, fet que suposaria una enorme possibilitat de negoci per les editorials que lideren la creació de nous continguts i serveis digitals, obtenint així un avantatge competitiu sòlid i sostenible en el temps (Vázquez: 2016).

2.1. SITUACIÓ DEL SECTOR CATALÀ I SITUACIÓ DEL SECTOR ESPANYOL (I PINZELLADA D'AMÈRICA LLATINA)

L'era digital en el sector català va començar l'any 2009. La plataforma edi.cat va ser la primera editorial electrònica als Països Catalans i a l'estat espanyol. La van crear tres editorials: Angle, Bromera i Cossetània. En 2008 el llibre digital es veia com la màxima revolució, però Enric Faura, director d'edi.cat, assegura que no va ser així i que el llibre electrònic va sorgir massa aviat: era una aposta de negoci, però no hi havia

demanda social. El seu equip va haver de crear també una plataforma i una tenda, ja que les llibreries no venien llibres digitals. Edi.cat va mostrar que el sector editorial en català era escàs i no estava preparat encara per aquella revolució tecnològica, i menys encara quan va néixer Lector/36L, en 2012.

Però finalment en 2012, el sector es va adonar que encara que el nou repte digital presentara problemes, no es podia donar l'esquena al llibre digital. Aquell mateix any arribaven Amazon, Apple, Google... A partir d'aquest moment, la indústria del llibre en català es mobilitza (Serra: 2013).

El sector editorial català de 2009 a 2013, va estar molt castigat per la crisi econòmica, i les xifres van retrocedir a nivells de 2002. El Nadal de 2012, el sector va facturar 2.608 milions d'euros, fet que situava Catalunya en la quinzena posició dels països més poderosos en indústria editorial. A finals del 2013, el Gremi d'Editors de Catalunya feia un balanç respecte de la situació de l'any 2012, i aquest no va ser molt diferent de la dels darrers anys. Catalunya va començar amb un creixement important fins que es va aturar en 2007 i va decaure al 2009. Tanmateix el Gremi assegurava en 2013 que la situació milloraria, i vaticinava que 2015 la facturació podria recuperar-se. L'hàbit de compra de llibres encara es feia a les llibreries en un 70%, i la resta, en grans magatzems o establiments i per compra digital (ACN: 2013).

I així arribem a l'actualitat. El Gremi d'Editors de Catalunya, impulsat per les vendes del llibre en paper, calcula per tercer any consecutiu una puixança en el sector editorial durant el 2016. El president del Gremi d'Editors de Catalunya, Patrici Tixis, ha indicat que "aquestes dades ens permeten afirmar que la recuperació del sector s'està consolidant any rere any". El sector destaca que els dos reptes per a 2017 són la lluita contra la pirateria de llibres (consideren que han crescut un 16% les descàrregues il·legals respecte de l'any anterior, fins i tot després d'implantar la Llei de la Propietat Intel·lectual) i la creació de nous lectors (amb la campanya de la Generalitat «Fas 6 anys. Tria un llibre», que fomenta el llibre i la lectura entre els infants i subvenciona l'IVA digital deixant-lo al 4%). Les editorials amb seu a Catalunya van facturar 1.116,16 milions d'euros l'any 2015, xifra que representa el 49,5% del que s'edita a Espanya. Catalunya produeix vora un 56% dels exemplars editats a la Península i edita el 49,5% de les vendes que hi ha al conjunt d'Espanya (CEDRO: 2016).

A l'estiu de 2016, es va celebrar la primera edició del Fòrum Edita Barcelona, organitzat pel Gremi d'editors de Catalunya i el Màster d'edició de la Universitat Pompeu Fabra. L'objectiu era servir de plataforma per debatre els principals reptes del sector; de fomentar l'intercanvi d'idees i la relació entre els professionals de l'hàbit editorial; i consolidar el paper de Barcelona com la capital internacional del llibre i de la edició, després de ser nomenada Ciutat de la Literatura per la UNESCO. No obstant això, no es van discutir a fons aquests reptes. Com va advertir Bernat Ruiz Domènech a la seua detallada crònica de les sessions, que resumirem a continuació (Ruiz Domènech: 2016). El cronista hi adverteix que es va parlar d'allò digital com una amenaça i posant èmfasi a la pirateria. Es va remarcar que internet és un desafiament, però en realitat no es va passar de la fase diagnòstic, en la qual l'edició espanyola porta molt de temps estancada.

Es tractava de parlar de la producció de continguts, és a dir, de la cadena de valor que permet que l'autor accedisca al lector i viceversa. El president de la International Publishers Association i director executiu de Bloomsbury, Richard Charkin, va ser més agut en la seua intervenció: *Els editors han de recuperar la confiança en els autors*, i va proposar encarar els nous reptes i oportunitats, fent al·lusió a l'autoedició. A més, va recordar les tres normes del bon editor: mantenir-se actiu en el negoci, cuidar els autors i també els lectors; un bon editor arrisca. Daniel Fernández, president de la Federació de Gremis d'Editores de Espanya, hi va dir que l'edició espanyola es trobava en un moment estable, dins de la gravetat, i es va lamentar que els governs de Rajoy i Zapatero no hagueren establert fermament la Llei de Propietat Intel·lectual.

Com continua explicant Bernat Ruiz Domènech, la consellera delegada de Penguin Random House, Núria Cabutí, va remarcar que s'havien digitalitzat 77.000 títols, però al llarg de vuit anys, i la digitalització es fa majoritàriament de novetats. Entre les plataformes que en 2016 es veien en un nivell baix, s'hi trobaven Librandia, Bookwire, Overdrive i eBiblio. Un poc millor funcionen Casa del Libro, 24Symbols i Nubico. Pel que fa a la pirateria, el president del Grup Planeta, José Crehueras, afirmava que aquesta causava una pèrdua de 200 milions d'euros a l'any que serien aproximadament (amb preus mitjans) 13.774.104 milions de llibres en paper i 21.978.021 milions de llibres digitals, dades d'Avanç de l'informe de comerç interior

del llibre en Espanya 2015. Aquestes dades mostren que 22 milions de llibres digitals tenen més ben dit un mercat mal abastit. Fora del grup de plataformes Amazon, Kobo, etc., comprar un llibre digital continua sent un problema, i cada cop en més països s'està llevant el DRM d'Adobe. El DRM és la protecció que s'afeg al llibre digital per evitar que es pugui copiar; també impedeix que el llibre es pugui prestar.

Per contra, Luís Collado, director de Google d'Espanya, va reconèixer que Google com a gegant d'internet, té una responsabilitat, i ja s'havien indexat més de 87 milions de pàgines en Google Books perquè els interessa combatre la pirateria, donat que tots els productes de Google Play són digitals, i a més, per les reclamacions de drets. Va acabar dient que ja el 10% de la xifra de negoci de Google prové de la venda de continguts digitals. Aquest Fòrum Edita Barcelona és un encontre necessari, però, segons Ruiz Domènech, cal dinamitzar-lo i comptar amb la complicitat d'una part important de l'edició espanyola i catalana. Fins aquí la nostra paràfrasi de la crònica de Bernat Ruiz Domènech (2016), que considerem molt reveladora de les pulsions de la indústria editorial.

El sector del llibre digital a Catalunya (d'on es tenen més dades desglossades del conjunt d'Espanya que no del País Valencià o les Illes Balears) té un clar creixement. El Pla Nacional de Lectura, prenent com a punt de partida el 5,8% de 2010, tenia l'objectiu d'arribar a 9,9% de lectors de llibres digitals en 2016, fet que es va aconseguir ja el 2012; i la xifra es va duplicar en 2013. També cal destacar l'increment de les publicacions digitals de premsa, que va arribar en 2015 al 38,7% (Departament de Cultura: 2015).

	2010	2013	Objectiu 2016
<i>Índex de lectura a Catalunya</i>	61,9%	65,3%	68%
<i>Índex de lectura de llibres de biblioteca</i>	8,2%	10,8%	12%
<i>Índex de lectura en suport digital</i>	5,8%	19,3%	9,9%

El contingut en suport digital que es llegeix més són webs, blogs i fòrums (51,5%). Els segueix la premsa en edició digital (48,3%), els llibres (que continuen en augment i arriben al 24,3%), les revistes (9,5%) i els còmics (6,2%). D'altra banda, és més probable trobar un lector digital de sexe masculí, menor de 54 anys i d'estudis secundaris o universitaris. A més, el 77,1% dels nens catalans de 10 a 13 anys llegeix en suport digital, i el 57,7% llegeix llibres en suport digital (ICEC: 2016).

Pel que fa a la situació en els mercats en espanyol, durant el 2015, les editorials independents van experimentar un creixement d'entre el 20% i el 35%. La ciutat de Mèxic liderava les vendes de continguts digitals d'editorials independents espanyoles amb un 19%.

Tot i que el nostre estudi és sobre el llibre electrònic en català, ens convé tenir presents estadístiques estatals per contextualitzar-ne el panorama. En les pàgines següents resumirem l'imprescindible estudi de Javier Celaya, Margarita Guerrero i Manuel Gil (2016), realitzat sobre les vendes de l'any 2015 de més de 170 editorials independents espanyoles i llatinoamericanes, les quals distribueixen els seus llibres electrònics mitjançant la plataforma Bookwire.es. A partir d'aquesta plataforma, Celaya, Guerrero i Gil analitzen les dades de com s'està estructurant el mercat digital del llibre a Espanya. Es tracta d'un estudi importantíssim que necessitem resumir ací.

Primerament, els autors enumeren i aclareixen les onze principals tendències digitals que han estat presents en el món del llibre digital espanyol:

1) Creixement de les vendes dels editors independents i l'autopublicació. En els mercats espanyols, les editorials independents (al marge dels grans grups) han experimentat un creixement d'entre el 20% i el 35%. La creixença d'aquestes línies de productes editorials distorsiona les dades sobre el mercat del llibre electrònic, per les editorials que no formen part del Gremi d'Editors o per aquelles operacions de compra i venda que no usen l'ISBN. En 2015 les vendes d'ebook de les xicotetes editorials independents van arribar al 30% del mercat digital; en canvi, en 2012 no excedien el 15%. Paral·lelament, la venda d'ebooks d'autors autopublicats ha passat del 5% en 2012 a més del 12% en 2015.

2) El mercat digital espanyol i el de Llatinoamèrica creix a un ritme desigual. Es destaca que dels ebooks editats a Espanya, un 45% es ven al mercat interior, mentre que el 55% es comercialitza fora de la Península (37% a Amèrica Llatina).

3) L'any 2015 s'ha observat una menor dependència d'Amazon que en anys anteriors. Informes internacionals asseguren que les grans editorials generen un 60% i un 75% de les vendes digitals a través d'Amazon. Però les editorials independents es distribueixen en diversos canals, i s'observa que el 45% de les seues vendes digitals van via Amazon, el 42% en Apple, i la resta es reparteix entre la Casa del Libro, Kobo, FNAC, etc. La menor dependència d'Amazon es deu a singularitats específiques com:

- Amazon realitza campanyes promocionals per a les novetats, i les editorials independents publiquen menys novetats que les grans empreses editorials.

- Amazon organitza campanyes amb grans descomptes. Però les editorials xicotetes no volen descendir els preus als seus ebooks, perquè els seus títols tenen un cicle de vida més llarg.

- Apple, FNAC, Orbile i Kobo aposten per campanyes de promoció per a continguts transversals.

4) Diversificació dels models de negoci. Amazon, Apple i Kobo entre d'altres, són el canal prioritari de vendes per a les editorials independents. La venda d'ebooks a les biblioteques del total de vendes digitals supera el 5%. En 2015, les subscripcions no quallen en el mercat espanyol, ja que només 24Symbols i Nubico s'encarreguen d'aquesta varietat. Aquest creixement lent no ha impedit al Grup Santillana llençar la plataforma de comunitat de lectors i servei de subscripció loqueleo.com, ni que el grup d'editors independents haja creat metaforic.es, una plataforma de subscripció dirigida a xiquets i joves.

5) Ebooks més competitius. El preu mitjà d'un ebook en Espanya, en 2015 era de 5,56€ per part de les editorials independents.

6) Un de cada quatre ebooks venuts a Espanya és un llibre autoeditat, en 2015. Aquests llibres ofereixen uns preus molt competitius. En 2014 els cinc primers títols

més venuts a França eren autoeditats. Una vegada més, Amazon domina aquest nou sector.

7) Irrupció dels canals de biblioteques. La transformació de compres per part de les biblioteques públiques i universitàries cap al format digital està emergint més lenta que no es preveia. Encara no existeixen plataformes tecnològiques de préstec en les grans xarxes de biblioteques. L'estimació d'una mutació digital en les vendes provocaria un estalvi de preus i una automatització d'un servei que posa les biblioteques a l'abast dels dispositius dels usuaris.

8) Els diferents comportaments de preus que s'hi troben al mercat. Un millor ajustament de preus, en diversos països, comportaria un fort increment de la demanda.

9) L'audiollibre irromp amb força. En 2015 les xifres sobre el mercat de l'audiollibre als EUA, mostra que se'n van descarregar 3,88 milions. L'Associació d'Editors d'audiollibres lliga aquestes dades amb un augment de vendes del 24% i més de 9.000 títols, respecte amb l'any anterior. El 76,3% són llibres de ficció i l'altre 23,7% són de no ficció. L'oferta de les editorials tradicionals és insignificant amb excepció de la recent col·lecció d'audiollibres en espanyol Penguin Random House. L'oferta actual supera els 3.000 títols. El 40% dels audiollibres té una duració de menys d'una hora. Dins la venda d'audiollibres existeix un cert monopoli per part d'Audible, pertanyent a Amazon i representa el 85% de les vendes del format. A poc a poc s'estan consolidant Audioteka, Sonolibro, i altres iniciatives. S'obriran més canals de distribució, com les targetes que ja ven Seebook, per traslladar la venda d'audiobooks a les llibreries.

10) Més llibres sense DRM. Cada dia més editorials a Espanya distribueixen els seus ebooks, amb DRM social o sense (com Sinerrata, Trama Editorial, Valdemar, Edicons B...), cosa que facilita la compra i lectura dels ebooks als lectors i a més, suposa un cert estalvi per als editors, llibreries o biblioteques.

11) Creixent innovació: irrupció de nous actors al sector. S'haurien d'aprofitar iniciatives tipus start-up per a facilitar nexes d'unió entre les entitats del món del llibre, les quals superaran, aquest any, els 500 milions d'euros d'inversió (Celaya, Guerrero i Gil: 2016).

Si analitzem la situació del mercat del llibre en els últims cinc anys, observem que les xifres oficials de la Federació de Gremis d'Editors d'Espanya exposen un creixement de 2,8%, però centrat en els llibres de text. Per part del sector digital, el creixement és lent però continuat. El sector editorial va incrementar la facturació fins a 2.257 milions de xifres totals. Les llibreries continuen sent els principals canals de distribució de llibres. L'oferta editorial de tota Espanya compta amb 586.811 títols vius, i el preu mitjà és de 14,52€. El llibre editat en format digital va facturar 115 milions d'euros, un 4,9% més i representa un 5,1% del total de la facturació del sector. El nombre d'ISBNs inscrits davalla a un 10,6% en l'edició pública i augmenta 1,4% en la privada, representant en 2015, respectivament un 9% i un 91%. L'edició electrònica ha tingut un descens del 0,1% respecte a l'any anterior. Catalunya i Madrid representen el 62,1% de la producció total. A banda el País Valencià produeix el 7,4%.

La producció de llibres digitals es manté amb 20.000 títols anuals (25% de la producció total), segons les dades de l'Agència de l'ISBN. Molts títols no acaben editant-se digitalment, fet que pot ser vist com una invitació a la pirateria, degut a la inexistència d'una versió legal per a cobrir la demanda i a la manca d'un preu competitiu en el mercat (Celaya, Guerrero i Gil: 2016).

Per a consolidar les bases del mercat digital, Celaya, Guerrero i Gil suggereixen organitzar un pla de subvencions que estímul la conversió digital de catàlegs. El llibre digital continua creixent. Les quotes de mercat mostren encara un oligopoli de negocis de comerç electrònic. El paper es queda a les llibreries independents, la proporció de les quals està disminuint perillosament.

Pel que fa a Espanya, s'ha comparat la representació del mercat digital amb altres països europeus, i les xifres són molt paregudes (per sota els Països Baixos amb el 4,9% i Itàlia amb el 4,3%, i per damunt, França amb el 6,5%, i Alemanya 8,2%). El Regne Unit suposa un 22% i Estats Units amb el 30%. En relació amb el preu mitjà, també dels autopublicats, s'observa un davallada continuada en aquest anys. Tanmateix, es demostra que l'eclosió de l'oferta massiva dels ebooks autopublicats força el mercat a preus ínfims, cosa que fa dubtar de la sostenibilitat econòmica d'alguns projectes editorials, encara que també cal considerar què passaria si el preu fos susceptible de ser mogut per a induir a la demanda, cosa ara incompatible amb la llei de preu fix.

Una dada final important és l'evolució de venda directa des de l'editorial, que s'ha reduït al 14,5% en 2015 davant del 21,5% de 2014. El canal elegit pels editors és la venda mitjançant empreses de distribució digital, i la venda a través de grans plataformes de comerç electrònic (Celaya, Guerrero i Gil: 2016).

En conclusió, el creixement del mercat digital va unit a la introducció de tecnologia disruptiva, i cada vegada s'ha d'adaptar més a la incorporació de generacions, educades i habitudes al consum de continguts a través de les pantalles. També per la introducció de canals secundaris com per exemple el servei de préstec bibliotecari.

L'índex de lectura és el més alt dels estudiats a l'informe de Celaya, Guerrero i Gil amb un 61%, però lluny d'altres països europeus. El creixement del mercat digital no compensa la disminució del mercat en paper, és a dir, molts editors no adopten la decisió d'invertir en el nou mercat, encara que sapiguem que el llibre electrònic impulsa el negoci de l'edició a Espanya, i encara que siga l'única font de compensació davant la caiguda de vendes del llibre imprés. Les vendes de llibres autopublicats ha tingut un ràpid increment perquè es venen a preus de referència molt reduïts respecte al preu mitjà marcat per les editorials tradicionals de grans dimensions.

El sector dels llibres professionals i academicouniversitaris, és la categoria més potent de les vendes en el mercat digital. La incorporació de canals bibliotecaris i institucionals pot induir a un increment de la demanda del llibre electrònic.

Actualment, el llibre electrònic representa el 5% del volum comercialitzat, i es pensa que en 2020 el contingut digital arribarà a una quota propera al 30%. La producció en paper és de 84.300 títols i el limitat catàleg digital comprén 20.000 títols. Si la quantitat de llibres autopublicats segueix creixent, els efectes del sector editorial són difícils de predir, però es crearà una pressió sobre els preus. Pel que fa a l'autopublicació a Espanya, aquesta mou 10 milions d'euros a l'any, i es calcula que almenys un 50% d'aquesta xifra és digital. D'altra banda, el format ePub guanya terreny: en 2015 la suma d'ePub i Mobi comprenia el 54% front al 40% de PDF (Celaya, Guerrero i Gil: 2016).

L'elecció per part de les editorials del tipus de format va lligada a la matèria que s'edita. En el cas de les Ciències Socials i Humanitats, les editorials universitàries són proclius a editar digitalment en PDF.

Per acabar, cal recordar que Espanya presenta, respecte de l'edició digital en altres països de llengua espanyola, una producció del 25% i una facturació del 5,1%, amb un oligopoli de tendes de venda d'ebooks que són les que capturen gran part del mercat. Des d'un 35% fins a un 50% de l'edició digital es ven a Llatinoamèrica. En l'àmbit dels canals bibliotecaris i institucionals s'ha observat un creixement important. En aquest punt acabem de parafrasejar el detallat estudi de Celaya, Guerrero i Gil (2016), fet necessari en un treball com el nostre.

Cada any, a Nova York se celebra la fira Digital Book World, on es valoren la situació i les tendències de l'edició digital. Allí s'ha comentat que més d'un terç de la producció de llibres digitals que es ven no és reflexat en les estadístiques del sector, per ser títols sense ISBN. A més, s'aclareix el percentatge de vendes referent als EUA, i és el següent: 61% en paper, 36% en digital i 3% en audiollibres. Una altra dada que cal remarcar és que més del 50% dels llibres digitals són autopublicats, i la seua proporció va créixer un 9% en l'últim any 2016. Per últim, cal recordar la gran importància que continua tenint Amazon en aquest sector: un 55% de quota de mercat en vendes de llibres als EUA, exactament 99% en audiollibres, 82% en digital i 41% en paper (Nieto: 2017).

2.2. PANORAMA ACTUAL

Actualment, els dos països capdavaners en la venda i ús de llibres electrònics serien, segons Librandia (2016), els EUA amb una conquesta d'ebook del 30%, i el Regne Unit, amb el 18%. Amazon és presentat com el gran líder del sector, tot i que manquen xifres oficials, i les fonts no ho deixen clar. Si més no, aquestes subscripcions a llibres digitals ha aconseguit augmentar el nombre de lectors de llibres. Com constata David Fernández, director general de Nubico, “els usuaris subscrits a Kindle Unlimited llegeixen un 30% més (en temps de lectura) i, el més interessant, gasten un 30% més en comprar llibres” (Arrieta: 2016).

Ja en 2016, segons l'Agència de l'ISBN, el sector editorial espanyol va publicar més de 81.000 títols. Pel que fa als títols digitals editats, en van ser més de 23.000. Tanmateix aquest tipus de llibre només representa el 5% del total de la indústria editorial, una proporció similar a la dels països com ara França, Itàlia o Alemanya. Per això des de la Federació de Gremis d'Editors d'Espanya (FGEE) es proposa desenvolupar polítiques de protecció de la propietat intel·lectual i de lluita contra la pirateria.

La venda de continguts digitals no deixa de créixer, però aquest creixement no es refereix al sector editorial tradicional (a causa de l'increment dels preus, les seues vendes, en 2015, van caure un 16%), sinó a les vendes digitals de continguts autoeditats. A més, tot el sector editorial independent ha desenvolupat una puixança de la venda dels seus ebooks entre un 20 i 40%, depenent de mercats. Segons Nielsen (empresa de seguiment de compra digital de tota mena d'objectes), en 2015 els ebooks venuts per part de les xicotetes editorials (d'un a cinc treballadors) van aconseguir el 30% del mercat digital, fet que cal destacar, ja que en 2012, aquestes editorials independents no superaven el 15%. Pel que fa als autors autopublicats, la venda dels seus ebooks va passar del 5% en 2012 al 12% en 2015 (Celaya: 2015). A més, els representats de Nielsen comunicaven que la venda de llibres en paper a Espanya el 2016 havia descendit un 3,4%. Tanmateix l'any 2016, en Amazon, les vendes dels ebooks havien augmentat un 4%. Cal recordar que el 43% dels ebooks venuts a Amazon no comptaven amb ISBN (són autoeditats i l'ISBN val diners), i per tant no es computen en aquelles xifres de vendes digitals, fet que distorsiona la percepció del mercat editorial. D'una altra banda, Kindle Unlimited, l'Spotify de llibres d'Amazon, sense comptar-ne cap altre, representa un 14% de la despesa en ebooks en EUA (Celaya: 2017).

Pel que fa als audiollibres (l'altre gran producte de literatura digital), ja no es consideren una moda passatgera, perquè representen un significatiu 3% del total de vendes. En 2016, el 43% de lectors han consumit un audiollibre, i cada un d'aquests lectors posseeix una mitjana de 6,7 audiollibres; front a 2015, amb una mitjana de 5,8 per al 41% de lectors que triava l'audiollibre. En qüestió de gènere, estan prou igualats: 55% són les dones i 45% els homes que empren aquest tipus de format. A més, el 75% de les persones que escolten audiollibres també lliguen més llibres (en paper o digitals) que les persones que no usen aquest format (Celaya: 2016).

Actualment a Espanya es calcula que un de cada quatre llibres venuts al mercat és autoeditat. Bubok (editorial especialitzada en escriptors independents que volen tenir el control en el procés de publicació del llibre) declara 25.000 autors actius, uns 160.000 usuaris registrats i un total de 550.000 llibres venuts (en paper i electrònics), i a més, cinc milions de llibres gratuïts descarregats. Segons el portal web *AuthorEarnings.com*, fins a un 50% de les vendes de llibres electrònics correspon a autors autoeditats, cosa que significa una proporció de negoci notable. En l'actualitat existeixen, a més, empreses que ofereixen diversos mètodes de recol·lecció de dades. És el cas de Tekstum, que aplica tècniques de *big data*, intel·ligència artificial i processament del llenguatge natural per a “descobrir les emocions i sentiments que un llibre transmet als lectors”, afirma el seu conseller delegat, Marc Santandreu. “Analitzem crítiques de llibres en plataformes literàries i comentaris dels lector en xarxes socials. També mesurem el compromís social en relació amb un llibre i la reputació de l'autor. Permet a les editorials centrar el model de producció en la demanda i així anticipar-se a les tendències futures i adaptar-s'hi”. També la firma britànica Jellybooks, la qual ofereix a un grup selecte de lectors llibres electrònics gratuïts (sovint en condicions de prepublicació) i a continuació l'empresa fa un seguiment dels hàbits dels lectors d'aquests llibres per ajudar les editorials a determinar l'èxit potencial de vendes d'un llibre (Fernández Lera: 2016).

3. ENQUESTA: SITUACIÓ DEL LLIBRE ELECTRÒNIC EN LA INDÚSTRIA EDITORIAL CATALANA EN 2015 I 2016

Després d'explicar quina evolució ha caracteritzat el llibre electrònic, la revolució tecnològica que ha suposat, i després de recordar els reptes més importants del sector editorial, passem a exposar la informació que hem aconseguit amb un estudi de primera mà realitzat sobre editorials privades i institucionals que publiquen majoritàriament o exclusivament en català. En primer lloc, n'exposarem la metodologia; seguidament n'oferirem les dades, i per finalitzar, ens dedicarem a la interpretació d'aquestes.

3.1. PROCÉS I MÈTODE D'INVESTIGACIÓ

El que s'ha pretés ha estat veure específicament quants i quina mena de títols en català del seu catàleg ofereixen les editorials en format digital, tant en text com en àudio. El mètode emprat per a la recollida de dades de producció i venda de llibres electrònics de les diverses institucions i editorials ha estat la contestació d'una enquesta per via digital o telefònica. Vam elaborar una bateria de preguntes que es van penjar en l'aplicació per a fer enquestes de Google Drive. Aquestes interpel·lacions es van elegir d'acord amb els factors de valoració més considerable (el redactat de l'enquesta es pot consultar a l'annex 6.4).

El nostre criteri va ser seleccionar les editorials que publiquen totalment o majoritàriament en l'àmbit del País Valencià, Catalunya i Illes Balears, amb l'ajuda de l'Associació d'Editors del País Valencià. I a més, sumant les institucions culturals més importants del domini lingüístic, especialment les universitàries del País Valencià, Illes Balears i Catalunya.

Es varen enviar diverses circulars a les editorials citades, convidant-les a participar en aquest estudi, per així obtenir referències fiables i reals. Es pot observar a l'annex 6.1 la llista de les editorials del País Valencià, del Principat de Catalunya i de les Illes Balears dividides en tres seccions successives. Aquestes 150 empreses i institucions van ser contactades per correu electrònic o a partir de les seues pàgines web (si no oferien cap altre mitjà de contacte digital).

La primera circular enviada a totes les editorials (es troba a l'annex 6.2), les convidava a clicar a l'enllaç que se'ls presentava i participar en la nostra enquesta sobre el grau d'implantació del llibre electrònic entre les editorials en valencià/català, en l'any 2015/2016. Aquesta comunicació escrita convidant a participar-hi a totes aquestes editorials i institucions va ser enviada el dia 24 de novembre de 2016, firmada i signada per l'alumna que fa aquest projecte, i supervisada per la directora d'aquest treball, Rosanna Cantavella.

En el període des del dijous 24 de novembre fins el dimarts 29 de novembre vam aconseguir un nombre de respostes modest: 17 contestacions de les 150 editorials contactades. D'aquestes disset, onze n'eren catalanes (Editorial Fonoll, Club Editor, El Cep i la Nansa edicions, Periscopi, ARA Llibres SCCL, Rafael Dalmau Editor, Edicions 1984, Animallibres, Comanegra, Editorial Vicens Vives, Albertí editor) i les altres sis n'eren valencianes (l'Eixam Edicions, Perifèric Edicions, Bromera, Editorial Denes, Editorial Afers, Prodidacta Abril Edicions).

Cinc dies després d'enviada la primera circular, vam considerar la conveniència d'augmentar la persuasió a les editorials, i vam enviar una segona circular (annex 6.3), recordant i animant a contestar l'enquesta a totes les editorials, més que fora per declarar que no publicaven llibres en formats digitals. Aquesta va ser enviada el 29 de novembre de 2016. Des d'aquest dia fins a finals de gener, contestaren l'enquesta unes altres 19 editorials i institucions. Catorze n'eren catalanes (Institució Francesc de Borja Moll, Cossetània Edicions, Editorial Barcanova, Angle Editorial, Capital Books, RBA Libros, Universitat Pompeu Fabra, Grup Enciclopèdia Catalana, Edicions Sidilla, Editorial Casals, Viena Edicions, Editorial Mediterrània, Edicions Documenta Balear, Editorial Moll) i les 4 restants pertanyen al territori valencià (Editorial UPV, Onada Edicions, Revista Saó, Publicacions de la Universitat Jaume I).

A partir del 30 de gener del nou any, vam començar a contactar per telèfon les editorials més importants que no havien mostrat prèviament interès a facilitar les dades pertinents; en general vam trobar que si no l'havien fet era perquè encara no publiquen en format electrònic. Tres n'eren valencianes: Edicions la Xara, Edicions del Ponent i Publicacions de la Universitat de València; i tres catalanes: Piles (editorial de música), Edicions de la Ela Geminada i Andana editorial. Sis editorials van indicar que no es

dediquen a l'edició digital. Pel que fa a Edicions de Ponent, se'ns va notificar que l'empresa ha deixat l'activitat per la mort del seu fundador, Paco Camarasa.

Després d'aquesta prospecció telefònica, vam creure necessari enviar una tercera i última circular, a les editorials de què no teníem notícies.

La darrera carta va ser enviada el primer dia del mes de febrer; era una còpia de la segona circular (annex 6.3). Aquest cop contestaren l'enquesta deu editorials més. Entre les darreres, tres n'eren valencianes (Itbook Editorial, Edicions 96, Institució Alfons el Magnànim-Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació) i les altres sis catalanes (Fragmenta Editorial, Símbol Editors, Servei de Publicacions-Universitat de Girona, Editorial UOC, la Unió Gremial d'Editors i Raig Verd Editorial).

Recapitulant, sobre un total de 150 editorials, entre les catalanes i les valencianes, només van col·laborar en l'estudi el 31,33% (47 editorials). Per tant, el 68,66% (103 editorials) se'n va abstenir. No obstant això, cal fer constar que les editorials que hi van col·laborar, es van mostrar molt motivades a fer-ho. Van ser les següents:

Editorials i institucions valencianes: Editorial UPV, Onada Edicions, Revista Saó, Publicacions de la Universitat Jaume I, Voramar Santillana, l'Eixam Edicions, Perifèric Edicions, Bromera, Editorial Denes, Editorial Afers, Prodidacta Abril Edicions, Itbook Editorial, Edicions 96, Institució Alfons el Magnànim-Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació, Edicions de Ponent; és a dir, un 34,05% del total de la llista d'editorials valencianes respongueren a l'estudi.

Editorials i institucions catalanes i mallorquines: Institució Francesc de Borja Moll, Cossetània Edicions, Editorial Barcanova, Angle Editorial, Capital Books, RBA Libros, Universitat Pompeu Fabra, Grup Enciclopèdia Catalana, Edicions Sidilla, Editorial Casals, Viena Edicions, Editorial Mediterrània, Edicions Documenta Balear, Editorial Moll, Editorial Fonoll, Club Editor, El Cep i la Nansa edicions, Periscopi, ARA Llibres SCCL, Rafael Dalmau Editor, Edicions 1984, Animallibres, Comanegra, Editorial Vicens Vives, Albertí editor, Fragmenta editorial, Símbol editors, Universitat de Girona, Editorial UOC, Unió Gremial, Raig Verd Editorial; és a dir, un 65,95% de participació entre les editorials catalanes.

Com es veurà a continuació i ja s'ha avançat, però, la majoria d'editorials que van contestar l'enquesta van declarar que no publicaven cap mena de llibres digitals (ni text ni audiollibre).

3.2. RESULTATS

En trets generals, les xifres mostren que un 38,3% de les editorials que van contestar l'enquesta (per correu, pàgina web o per Google Drive) publiquen llibres en format electrònic (ebook o àudio), i l'altre 61,7% no en publiquen. Així que analitzarem aquest 38,3% (18 editorials) per fer l'estudi.

3.2.1. Editorials que publiquen llibres electrònics en català (i han respost la nostra enquesta)

Angle Editorial

Ara Llibres SCCL

Bromera

Cossetània Edicions

Capital Books

Edicions Documenta Balear

Editorial Barcanova

Editorial Casals

Editorial Denes

Editorial Mediterrània

Editorial UOC

Editorial Universitat Politècnica de València

Grup Enciclopèdia Catalana

Itbook Editorial SL

Prodidacta Abril Edicions

Publicacions de la Universitat Jaume I

Raig Verd Editorial

RBA Libros.

3.2.2. Taules dels resultats de les dades

Quan la resposta donada pertany a un nombre inferior a 5 editorials, s'especificarà directament el nom d'aquestes. Per a la resta de casos, consulteu el resultat complet de l'enquesta de cadascuna de les editorials que publiquen en digital, a l'apartat 3.2.3.

Taula 1. Generació de llibres.

Publiquen llibres en format electrònic (ebook o àudio) en català: (47 respostes)		61,7% No (29 editorials)	38,3% Sí (18 editorials)		
Quants dels vostres títols tenen versió electrònica ÀUDIO? (9 respostes)		90% Sols ofereixen versió electrònica d'alguns títols, d'acord amb un criteri. (8 editorials)	10% Tots (novetats i fons editorial). (Itbook Editorial SL)		
Proporció de títols ÀUDIO que venen en format electrònic respecte al paper: (10 respostes)		70% Menys de 2,5 en format electrònic per cada 10 en paper. (7 editorials)	20% Sobre uns 2,5 en format electrònic per cada 10 en paper. (Editorial Denes i Editorial UPV)	10% Més en format electrònic que en paper. (Itbook Editorial SL)	
Quants dels títols tenen versió EBOOK? (18 respostes)		64,7% Sols ofereixen versió electrònica d'alguns títols, d'acord amb un criteri. (12 editorials)	35,2% Tots (novetats i fons editorial). (6 editorials)		
Proporció de títols que venen en format electrònic EBOOK respecte al paper: (18 respostes)	38,9% Sobre uns 2,5 en format electrònic per cada 10 en paper. (7 editorials)	33,3% Menys de 2,5 per cada 10 en paper.. (6 editorials)	11,1% Més en format electrònic que en paper. (Prodidacta Abril Edicions i Itbook editorial SL)	11,1% Sobre uns 5 en format electrònic per cada 10 en paper. (Editorial Mediterrània i Capital Books)	5,6% Sobre uns 7,5 en format electrònic per cada 10 en paper. (RBA Libros)

Taules 2. Format de llibres

En quins formats oferiu la versió electrònica dels vostres llibres? (18 respostes)	ÀUDIO 11,1% (Editorial Denes i Itbook editorial SL)	MOBI 16,7% (Edicions Documenta Balear, Raig Verd Editorial i RBA Libros)	EPUB 77,8% (14 editorials)	PDF 38,9% (7 editorials)	UN ALTRE 22,2% (5 editorials)
---	---	--	---	---	--

ÀUDIO:

Tenen els llibres electrònics de la vostra editorial DRM? (12 respostes)	66,6% No (8 editorials)	25% Sí, tots. (Ara llibres, SCCL, Bromera i Raig Verd)	8,3% Uns sí i altres no. (Edicions Documenta Balear)
---	---	--	---

EBOOK:

Tenen els llibres electrònics de la vostra editorial DRM? (16 respostes)	56,3% Sí, tots. (9 editorials)	31,3% No (5 editorials)	12,5% Uns sí i altres no. (Edicions Documenta Balear i Raig Verd editorial)
---	--	--	--

Taules 3. Difusió de llibres

<i>A través de quins canals veneu els vostres EBOOKS (18 respostes)</i>	72,2% Casa del libro/ Corte Inglés. (13 editorials)	66,7% Amazon (.es i altres Amazons). (12 editorials)	50% iTunes. (9 editorials)	38,9% Un altre. (7 editorials)	38,9% La vostra web editorial. (7 editorials)	33,3% Llibreries físiques. (6 editorials)
<i>A través de quins canals veneu els vostres AUDIOLLIBRES (18 respostes)</i>	61,1% Un altre. (11 editorials)	27,8% La vostra web editorial. (5 editorials)	16,7% Casa del libro/ Corte Inglés. (Editorial UPV, Editorial Casals i Edicions documenta Balears)	11,1% Amazon (.es i altres Amazons). (Editorial Casals i Edicions documenta Balears)	11,1% Llibreries físiques. (Editorial Denes i Prodidacta Abril edicions)	5,6% iTunes. (Itbook Editorial SL)

<i>Coneixeu les noves iniciatives sobre lloguer de llibres? (18 respostes)</i>	27,8% Sí, i ja estic operant/ negociant amb ells. (5 editorials)	27,8% Sí, he llegit de la seua existència. (5 editorials)	16,7% Sí, els conec i m'han contactat. (Bromera, Editorial Barcanova i RBA Libros)	27,8% No. (5 editorials)
---	---	--	---	---

<i>Heu regalat o venut llibres electrònics a alguna biblioteca? (18 respostes)</i>	50% Sí, n'hem venut. (9 editorials)	38,9% No, cap de les dues coses. (7 editorials)	11,1% Sí, n'hem regalat. (Editorial UPV i Publicacions de la Universitat Jaume I)
---	--	--	--

3.2.3. Activitat de les editorials que publiquen llibres electrònics en català i les seues respectives contestacions

Angle editorial té una col·lecció anomenada Narratives, de ficció. Sols ofereixen versió electrònica d'alguns títols i la proporció de títols que venen en format electrònic ebook respecte al paper és d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Els títols ebook d'aquesta col·lecció són El Soroll del Temps i Eren Ells. Tenen una altra col·lecció anomenada El Fil d'Ariadna, d'assaig. Ofereixen versió electrònica sols d'alguns títols i la proporció és d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Els títols ebook d'aquesta segona col·lecció són Educar Sense Cridar, Breu Història del Nacionalisme Espanyol i No T'espanti Aquest Vent. Té una tercera col·lecció: Inspira, també d'assaig. Oferixen versió electrònica ebook d'alguns títols com Pa Ciència la Nostra i Els Jueus Catalans; la proporció de venda és també d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Proposen la versió electrònica dels seus llibres en format ePub. Tots els seus ebooks tenen DRM. Venen els seus ebooks a través d'Amazon (.es, altres Amazons), iTunes, Casa del Libro/Corte Inglés, Llibreries físiques (via Seebook, per exemple) i la distribuïdora Bookwire. Coneixen les noves iniciatives sobre lloguer de llibres i ja estan operant/negociant amb E-biblio. Han venut més de 10 títols a la biblioteca E-Biblio.

Ara Llibres SCCL té una col·lecció anomenada Ara Llibres Amsterdam, la temàtica de la qual és de ficció i d'assaig. Sols ofereixen versió electrònica àudio d'alguns títols, d'acord amb un criteri, i tenen una proporció de menys de 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Tots els títols d'aquesta col·lecció (novetats i fons editorial) tenen versió ebook, amb una proporció de menys de 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper (exactament 1 en format electrònic per cada 100 en paper). Proposen la versió electrònica en format ePub. I tots els llibres electrònics ebook i àudio tenen DRM. Venen els seus ebooks a través dels canals: Amazon (.es, altres Amazons), iTunes, Casa del Libro/Corte Inglés, Llibreries físiques (via Seebook, per exemple). En canvi, els seus audiollibres no els venen ells, sinó que en venen els drets a una empresa que s'encarrega de comercialitzar-los. Han llegit sobre l'existència de les noves iniciatives de lloguer de llibres i han venut llibres electrònics ebook a biblioteques.

Bromera publica llibres en format electrònic amb temàtica de llibre de text. Tenen una col·lecció que s'anomena Llibre de Text. Sols ofereixen versió electrònica

d'alguns títols, d'acord amb un criteri. La proporció de títols d'aquesta col·lecció en format electrònic és menys de 2,5 unitats per cada 10 en paper, exactament un 2% aprox. (i la versió digital inclou els àudios, ja que no fan audiollibres). Ofereixen la versió electrònica dels seus llibres mitjançant format digital no estàndard. Tots els llibres electrònics de l'editorial, tant àudios com ebooks, tenen DRM. Venen els seus ebooks a través de canals com blinklearning.com i/o la seua web editorial. Coneixen les noves iniciatives sobre el lloguer de llibres i algunes plataformes els han contactat, com Librandia, Odilo, Overdrive... No han regalat ni venut llibres electrònics a les biblioteques.

Cossetània Edicions té cinc col·leccions: Narratives, de ficció; De Cent en Cent, assaig sobre curiositats varies (títol d'ebook: *100 somnis interpretats*); Notes de Color, ficció (títol d'ebook: *El nostre pitjor enemic*); Prisma, assaig (títol d'ebook: *Stop al canvi climàtic*); i Biblioteca Antoni Bolinches amb temàtica d'autoajuda (títol d'ebook: *L'art d'enamorar*). Sols ofereixen versió electrònica ebook d'alguns títols i sempre amb una proporció de venda d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 títols en paper. No venen cap audiollibre. Fan versió electrònica d'un llibre fora de col·lecció (exactament *Herois indepes*). Proposen la versió electrònica dels seus llibres en format ePub. Tots els seus llibres electrònics ebook tenen DRM. Venen els seus ebooks a través d'Amazon (.es, altres Amazons), iTunes, Casa del Libro/Corte Inglés, llibreries físiques (via Seebook, per exemple) i la Distribuïdora Bookwire (però no venen audiollibres). Coneixen les noves iniciatives sobre lloguer de llibres i ja estan operant/negociant amb ells (exactament amb E-biblio). Han venut més de 20 títols de llibres electrònics ebook a la biblioteca E-Biblio (i a Catalunya en general).

Capital Books té una col·lecció amb el mateix nom que l'editorial, amb temàtica de ficció. No tenen audiollibres. Sols ofereixen versió electrònica ebooks d'alguns títols, que són *El Zohar de Barcelona* i *Dues cicatrius*. La proporció de venda és d'uns 5 títols en format electrònic per cada 10 en paper. Proposen la versió electrònica dels seus llibres en format ePub. Tots els llibres electrònics ebook de l'editorial tenen DRM. Venen els seus ebooks pels canals d'Amazon (.es, altres Amazons), iTunes, Casa del Libro/Corte Inglés, Llibreries físiques (via Seebook, per exemple) i a través la distribuïdora Bookwire. Coneixen les noves iniciatives sobre

lloguer de llibres i ja estan operant/negociant amb E-biblio. Han venut un parell de llibres electrònics a la biblioteca E-biblio.

Edicions Documenta Balear tenen almenys quatre col·leccions: Magatzem Can Toni, Menjavents, Papers, Quaderns d'Història Contemporània; les temàtiques són de ficció i assaig. Ofereixen sols versió electrònica ebook i àudio d'alguns títols i la proporció de títols que venen en aquests formats és de l'1%. Proposen la versió electrònica en format Mobi, ePub i PDF. Alguns llibres de la seua editorial tenen DRM i d'altres no, la proporció és del 50%. Venen els seus llibres electrònics, tant ebooks com àudios, a través de la seua web editorial, Amazon (.es, altres Amazons) i Casa del Libro/Corte Inglés. Han llegit sobre l'existència de les noves iniciatives de lloguer de llibres però no han venut ni regalat llibres electrònics a cap biblioteca.

Editorial Barcanova té una col·lecció anomenada Antaviana Jove amb temàtica per a joves. Sols ofereixen versió electrònica d'ebook d'alguns títols (la proporció és de menys d'1 de cada 10), d'acord amb un criteri. Té una segona col·lecció de llibres de text per a primària i ESO, en la qual tots els títols (novetats i fons editorial) tenen versió ebook, la proporció de títols venuts d'aquesta col·lecció és menys de 2'5 en format electrònic per cada 10 títols en paper (aproximadament 6,5%). Proposen la versió electrònica dels seus llibres en format ePub i html5. Tots els seus ebooks tenen DRM. Venen els seus ebooks a través d'Amazon (.es, altres Amazons) i la Casa del Libro/Corte Inglés. No tenen audiollibres. Coneixen les noves iniciatives sobre lloguer de llibres i els han contactat, però no han regalat ni venut llibres electrònics a biblioteques.

L'**editorial Casals** té una col·lecció dedicada als joves, amb el nom de Casals Jove. Sols ofereixen versió electrònica àudio d'alguns títols, i la proporció de venda és menor de 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Tanmateix en el cas d' Ebooks també sols ofereixen versió electrònica d'alguns títols però la proporció de venda augmenta a uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Els títols de la col·lecció Ebook són: *El rei de la muntanya*, *La calaixera dels contes*, *En Nasi perd la por*, *El lladre d'idees* i *Com un llebrer*. Proposen la versió electrònica en format ePub i Kindle. Venen els seus ebooks a través de la seua web editorial, Amazon (.es, altres Amazons) i

Casa del Libro/Corte Inglés. Han llegit sobre l'existència de les noves iniciatives de lloguer de llibres i no han venut ni regalat llibres electrònics a cap biblioteca.

L'**editorial Denes** té una col·lecció que parla sobre investigació. Sols ofereixen versió electrònica àudio i ebook d'alguns títols, d'acord amb un criteri. La proporció de títols d'aquesta col·lecció que venen en format electrònic àudio i ebook respecte al paper: és d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. El títol en àudio s'anomena *Paraularbres: El lèxic disponible de València*. Ofereixen la versió electrònica dels seus llibres amb el format àudio. Els llibres electrònics àudio i ebook de la seua editorial no tenen cap DRM. Venen els seus ebooks a través de la seua web editorial. I venen els seus audiollibres també a través de la seua web editorial i/o de llibreries físiques (via Seebook, per exemple). No coneixen les noves iniciatives sobre lloguer de llibres i tampoc han regalat ni venut llibres electrònics a cap biblioteca.

Editorial Mediterrània compta amb dues col·leccions una per a infants i l'altra d'assaig. No fan audiollibres. Sols ofereixen versió electrònica ebook d'alguns títols en totes dues col·leccions segons els criteris de possibilitat de venda a l'estranger i nínxol de mercat. La primera col·lecció té una proporció de venda d'uns 5 en format electrònic per cada 10 en paper i la segona sobre uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Proposen la versió electrònica en format ePub. Tots els ebooks de l'editorial tenen DRM. Venen els seus ebooks a través d'Amazon (.es, altres Amazons), Casa del Libro/Corte Inglés i tenen distribuïdors digitals que els venen a tot arreu (Kobo, Google, Apple, altres...). Coneixen l'existència de les noves iniciatives de lloguer de llibres i ja estan operant/negociant amb 24Symbols. Han venut uns deu o quinze títols en versió ebook a través d'OdiloTID, a biblioteques de la Generalitat de Catalunya.

Editorial UOC (Oberta UOC Publishing) tenen diverses col·leccions (no ens han proporcionat títols) amb temàtiques com l'assaig i la investigació, però no fan audiollibres. Tots (novetats i fons editorial) els seus llibres electrònics tenen versió ebook però només l'1% és la proporció de títols que venen. Proposen la versió electrònica en format ePub i PDF. Tots els ebooks de l'editorial tenen DRM. Venen els seus llibres electrònics en canals com la seua web editorial, Amazon (.es, altres Amazons), iTunes, Casa del Libro/Corte Inglés i llibreries físiques (via Seebook, per

exemple). No coneixen les noves iniciatives sobre el lloguer de llibres. Han venut uns 50 llibres electrònics en format ebook a una biblioteca.

Editorial UPV (Universitat Politècnica de València) té dues col·leccions d'investigació. Ofereixen versió electrònica àudio d'alguns títols d'una col·lecció, i de l'altra tots ofereixen versió àudio (novetats i fons editorial) i la proporció de venda és d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Tanmateix, tots (novetats i fons editorial) els títols d'ambdues col·leccions tenen versió ebook i la proporció de venda és d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Proposen la versió electrònica en format d'ePub. Caps dels seus llibres electrònics no té DRM. Venen els seus ebooks i àudios a través de la seua web editorial, Casa del Libro/Corte Inglés i llibreries físiques. Han llegit sobre l'existència de les noves iniciatives de lloguer de llibres. Han regalat llibres electrònics en format PDF a alguna biblioteca.

Grup Enciclopèdia Catalana disposa de quatre col·leccions amb versió electrònica: La Galera, Catedral, Bridge, Text-La Galera que tenen temàtiques diverses, de joves, d'infants, de ficció, d'assaig i sobre investigació. No posseeixen audiollibres. Ofereixen sols versió electrònica d'alguns títols en ebook i la proporció de venda és d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. Proposen la versió electrònica en format ePub. Els seus ebooks no tenen DRM. Venen els seus ebooks en Amazon (.es, altres Amazons), iTunes, Casa del Libro/Corte Inglés i llibreries físiques (via Seebook, per exemple). No coneixen les noves iniciatives sobre lloguer de llibres. Han venut llibres electrònics ebook a alguna biblioteca.

Itbook editorial SL té una col·lecció dedicada als infants amb el nom de Cuentos Clásicos Para Pequeños Lectores, amb uns quants llibres en llengua catalana. Tots els llibres (novetats i fons editorial) tenen versió electrònica àudio i ebook. La proporció de títols que venen en format electrònic àudio i ebook respecte al paper és de més del 50% en format electrònic que en paper. Proposen la versió electrònica en format àudio, ePub, PDF i Interactivo. Cap dels llibres de la seua editorial tenen DRM. Venen els seus llibres electrònics, tant ebooks com àudios, a través d'iTunes i Amazon. Han llegit sobre l'existència de les noves iniciatives de lloguer de llibres però no han venut ni regalat llibres electrònics a cap biblioteca.

Prodidacta Abril Edicions inclou la col·lecció Texts d'ESO. Sols ofereixen versió electrònica àudio d'alguns títols segons el disseny curricular. La proporció de títols que venen en format electrònic ebook respecte al paper és de més del 50% en format electrònic que en paper. Fan versió electrònica en *Proyectos de Tecnología ESO* fora de col·lecció. Proposen la versió electrònica dels seus llibres en formats PDF. Els llibres electrònics no tenen DRM. Venen els seus ebooks a través del distribuïdor habitual i venen els seus audiollibres a través de llibreries físiques (via Seebook, per exemple). No coneixen les noves iniciatives sobre el lloguer de llibres i tampoc han regalat ni venut llibres electrònics a cap biblioteca.

Publicacions de la Universitat Jaume I disposen de cinc o més col·leccions. La primera, anomenada Amèrica, és d'investigació. Sols ofereixen versió electrònica ebook d'alguns títols, d'acord amb un criteri (principalment el criteri és que els autors no posen objeccions en els títols acabats de publicar. El fons editorial, va en funció de si disposen dels arxius. Pengen l'edició electrònica del llibre al cap d'uns mesos de l'aparició de l'obra en paper). La proporció de títols ebooks que venen és d'uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper.

La segona col·lecció, també d'investigació, es diu Treballs d'Informàtica i Tecnologia. Tots els títols a partir d'una determinada data tenen versió ebook (a partir del 2008 aproximadament van començar a penjar els títols d'aquesta col·lecció que, en ocasions, no tenen versió impresa). La proporció d'ebooks que venen és d'uns 2'5 títols en format electrònic per cada 10 en paper.

La col·lecció tercera, anomenada Sapientia, compta d'una sèrie de Manuals didàctics d'assignatures dels plans d'estudis de l'UJI, on tots els llibres (novetats i fons editorial) tenen versió ebook. La proporció de títols venuts d'aquesta col·lecció és menys de 2,5 per cada 10 en paper (ja que aquesta col·lecció es fa en modalitat d'accés obert, és de descàrrega gratuïta i per tant pocs la compren).

La quarta col·lecció s'anomena Cooperació i Solidaritat, també tracta sobre investigació. Tots els títols a partir d'una determinada data tenen versió ebook (a partir de 2008 aproximadament l'UJI publicacions va començar a oferir-ne) i la proporció d'ebooks que venen és d'uns 2'5 títols en format electrònic per cada 10 en paper.

La col·lecció cinquena, també sobre investigació, rep el nom de Psique. Tots els títols a partir d'una determinada data tenen versió ebook (a partir del 2008 editen en paper i després, al cap d'uns mesos de l'aparició de la novetat, pengem l'ebook, a meitat de preu que el paper). La proporció d'ebooks que venen és d'uns 2'5 títols en format electrònic per cada 10 en paper. Fan versió electrònica d'algun llibre fora de col·lecció com *Arte en los confines del Imperio*, *Barracas en el litoral Mediterráneo* i molts més.¹ Proposen la versió electrònica en format ePub i PDF; cap dels seus llibres no té DRM. Venen els seus llibres electrònics a través de la seua web editorial, i d'altres com Unebook, i a més en plataformes com Digitalia, Elibro, Casalini... Coneixen l'existència de les noves iniciatives de lloguer de llibres i ja estan operant/negociant amb les biblioteques universitàries que estan muntant una plataforma de préstec interbibliotecari, i la direcció de Biblioteques de la Generalitat Valenciana també té projectes al respecte des de fa uns anys. Han regalat llibres electrònics en format ebook o en PDF enriquits a biblioteques universitàries i n'han venut a la Generalitat Valenciana.

Raig Verd Editorial té més de cinc col·leccions amb llibres electrònics, les temàtiques de les quals són ficció, assaig i novel·la curta. Sols ofereixen versió electrònica àudio d'alguns títols, d'acord amb un criteri (els audiollibres més curts, perquè l'empresa distribuïdora d'audiollibres no vol llibres llargs). La proporció d'audiollibres que es venen respecte dels impresos és exactament l'1%. Ofereixen versió electrònica de gairebé tots els ebook, menys d'alguns que per contracte no poden. La proporció de títols que venen és exactament 3 de cada 100 en paper. Proposen la versió electrònica en format Mobi, ePub i PDF. Tots els àudios tenen DRM, en canvi, cap ebook en duu. Els canals on venen els seus ebooks són Amazon (.es, altres Amazons), iTunes, Casa del Libro/Corte Inglés. I, a més, els seus audiollibres els venen també per Audiomol. No coneixen les noves iniciatives sobre lloguer de llibres. N'han venut 200, en total (unes 10 o 20 còpies d'uns 15 llibres electrònics), en format ebook i també àudio a Biblioteques de Catalunya.

¹ <<https://tinyurl.com/m2ruthw>>, <<https://tinyurl.com/n565tsv>>, respectivament. Es poden consultar tots els seus ebooks a: <<https://tinyurl.com/lqyp9xd>>.

RBA Libros tenen cinc col·leccions anomenades: Sèrie Negra, de ficció; Ficción YA, per a joves; Divulgación, de no ficció; Narrativa, d'assaig; i Biblioteca Clàssica, sobre els clàssics. No tenen audiollibres. Sols ofereixen versió electrònica d'alguns títols ebook, d'acord amb un criteri (depenent de si tenen els drets digitals). La proporció de títols en venda és d'uns 7,5 en format electrònic per cada 10 en paper. Proposen la versió electrònica en format ePub i Mobi. Tots els llibres electrònics ebook tenen DRM. Venen els seus ebooks a través dels canals: Amazon (.es, altres Amazons), iTunes i Casa del Libro/Corte Inglés. Coneixen l'existència de les noves iniciatives de lloguer de llibres i els han contactat (exactament el Servei de Biblioteques). Han venut uns 35 títols de llibres electrònics en format ebook a una biblioteca.

4. CONCLUSIONS

Les editorials catalanes no estan cobrint la demanda de llibres electrònics. En conjunt, igual que les que publiquen en castellà, estan perdent molt de volum de negoci per no atrevir-se a proporcionar més oferta digital. Inclús es podria considerar que la falta d'oferta digital obliga la demanda a girar-se a la lectura en altres llengües, a títols electrònics autoeditats, o fins i tot a la pirateria, ja que no és raonable esperar que les noves generacions renunciïn a la lectura en pantalla.

El negoci en el sector editorial català s'ha desenvolupat molt durant l'any 2015 i 2016, tot i que hi ha una quota de negoci que encara no s'està explotant com toca. És a dir, si amb la crisi la venda dels llibres en paper ha descendit en un 40%, després de la crisi no es preveu que torne als nivells d'anys anteriors. Aquest descens no ha sigut només a causa de la crisi econòmica, sinó que també ha influït que ara, cada cop més lectors prefereixen llegir en pantalla digital, per comoditat o per modernitat. El comportament més que positiu per part dels usuaris davant les noves tecnologies està donant pas a aquest gran canvi tecnològic que estem vivint.

Cada cop hi ha més editorials independents, que innoven i aposten per la venda dels seus ebooks en llibreries o en plataformes online especialitzades en la venda de materials digitals. Això les farà créixer, sobretot si continuen oferint als lectors digitals allò que els és més còmode a l'hora d'obtenir, comprar i llegir un llibre. Les editorials grans poden perdre molt de mercat si no fan el mateix.

Recordarem que a Espanya en 2016, el nombre de títols digitals registrats en ISBN va ser de 23.061, és a dir el 28% de la producció digital. Però, i el 72% de títols que no es van registrar? On són? Molts deuen ser autoeditats en Amazon (Kindle Direct Publishing). Si aquestes xifres ja suposen un augment dels títols respecte a l'any anterior 2015, podrien duplicar-se les xifres si es comptaren els llibres electrònics que es venen sense ISBN. A més, caldria recordar que la facturació en aquest format digital és ara només el 5% del total de la indústria editorial, igual que passa a països com França, Itàlia o Alemanya.

Indiquem això per mostrar la necessitat peremptòria d'una replega de dades que tinga en compte també el moviment de compra i lectura no registrat en estadístiques que només tinguen en compte els elements tradicionals. Per exemple, els ISBNs sempre havien servit per a càlculs de llibres venuts; però, com hem fet notar, avui dia molts ebooks no inclouen ISBN. Enregistrar un llibre en Espanya a l'ISBN val almenys 45€. Si s'aconseguissen dades que sumassen als llibres registrats amb ISBN els títols digitals sense ISBN autopublicats, i els proposats per totes les editorials independents, es podria fer un seguiment molt més fiable de la venda de llibres en format digital.

Si s'observen les taules de dades que hem extret amb l'enquesta dirigida a totes les editorials dels Països Catalans, es conclou que encara avui els grups editorials no proporcionen una oferta generalitzada del seu catàleg en versió digital (llevat d'alguna d'especialitzada en la venda de formats solament digitals), no ofereixen catàlegs específics de llibres electrònics (ebooks o audiollibres) i, com a resultat, venen en digital molt menys que no podrien estar venent: encara s'observa gran desproporció entre la venda de llibres en paper i la de llibres en format digital.

Sembla urgent que si l'edició en català vol sobreviure com a negoci, ha d'adonar-se que la resistència al canvi tecnològic no és el camí. Elaborar la versió ePub d'un text no suposa una gran inversió suplementària: el mateix programa (generalment InDesign) que n'elabora el PDF per a la impremta, en produeix també el format per als lectors electrònics. La por de les editorials a la pirateria no pot justificar la resistència a aquesta oferta, ja que, com avançàvem, se sospita que la manca d'oferta electrònica legal és, precisament, un dels factors que fan que el lector digital haja d'acudir a l'oferta il·legal (Celaya, Guerrero i Gil: 2016; Ruiz Domenech: 2015).

Pel que fa als audiollibres, aquests són tota una altra cosa, ja que elaborar-los és molt més car (contractació d'actors o rapsodes, lloguer d'estudi de gravació). Però, també aquí, s'hauria de considerar l'enorme mercat potencial dels consumidors d'aquest format, ja que els estudis indiquen un altíssim grau de fidelització: els lectors/oients, una vegada provat el format, li són fidels i segueixen comprant més i més títols. Per tant, en aquesta àrea hi ha una demanda creixent considerable. Els lectors comencen a familiaritzar-se amb el format àudio que proposen algunes editorials, encara són moltes menys les editorials que proposen les seues versions en format audiollibre que en format

ebook. Recordem que en l'enquesta, el 50% de les editorials que publiquen llibres electrònics en català també fan audiollibres: Ara Llibres SCCL, Editorial Denes, Prodidacta Abril Edicions, Raig Verd Editorial, Itbook editorial SL, Editorial UPV, Editorial Casals, Edicions Documenta Balear i Bromera (que, tot i que no fan audiollibres, habiliten la lectura automàtica als seus ebooks). Aquesta versió àudio s'hauria de fer arribar, mitjançant campanyes d'interacció, al màxim d'usuaris possibles que estiguen disposats a conèixer noves maneres de "llegir" llibres.

Pel que fa al format dels ebooks, la majoria d'editorials prefereix oferir els seus títols en ePub i PDF. Segons l'enquesta, més de la meitat de les editorials que publiquen en català, apliquen als seus llibres electrònics el DRM. Tanmateix, hi veiem també una considerable proporció d'editorials que preferixen no imposar aquesta restricció, tècnicament problemàtica, als seus productes. De fet, els estudis no mostren que la presència de DRM en ebooks i audiollibres augmente ingressos en vendes. D'altra banda, hi ha el problema que, ocasionalment, el codi DRM insertat ha provocat problemes a lectors que havien comprat el seu ebook legítimament. Les editorials, tant localment com en l'àmbit global, han de sospesar si els compensa afegir DRM, o si no.

Pel que fa a la tria de canals de venda dels productes de les editorials, per als ebooks se solen preferir plataformes com Amazon, el Corte Inglés/Casa del Libro, o Bookwire. Els audiollibres, en canvi, es venen per altres canals especialitzats en aquest format, com Audiomol, i mitjançant les llibreries físiques via Seebook.

D'altra banda, quasi totes les editorials coneixien la forma de lloguer a través de biblioteques, i havien contactat, negociat o regalat llibres a eBiblio o altres. La majoria de les editorials n'havien venut. D'altres, en canvi, encara no coneixien les noves iniciatives de préstec, que estan vigents des de 2010. Aquesta desconexió també s'hauria d'erradicar mitjançant projectes que posen en contacte editorials i biblioteques: podrien així ajudar-se mútuament i aconseguir que els lectors agafaren confiança en els mitjans de lectura electrònica.

Recapitulant: de 150 editorials que vam contactar, només en van respondre 47. D'aquestes 47 editorials que ens van contestar, només 18 publiquen algun format de llibres electrònics en català; i d'aquestes 18, sols la meitat, és a dir 9 editorials, fan i venen audiollibres. Aquest trist panorama, no s'aparta gaire del que presenten les dades

de les editorials que publiquen en espanyol. El cas de les editorials en català, doncs, és similar al del sector editorial en castellà, però és igualment pobre pel que fa al poc interès que susciten els llibres digitals en les empreses del sector. Aquest desinterès fa que el sector desaprofite un enorme públic potencial: el de les noves generacions de lectors, adolescents i adults, que busquen, troben i llegeixen els seus llibres de manera digital.

La indústria del llibre en català, en definitiva, ha de presentar al segle XXI una oferta del segle XXI. Les noves generacions de lectors no esperen una altra cosa.

5. BIBLIOGRAFIA

- ACN: Agència Catalana de Notícies (2013). «L'edició catalana aprecia indicis de recuperació del sector després de quatre anys de decreixement», *Vilaweb* 11-12-2013. Disponible en línia a: <<https://tinyurl.com/y7s3yp3s>>.
- AGENCIAS (2017), «El préstamo digital y la comiteca infantil, protagonistas en el día del libro», *La Opinión de Murcia*. 24-04-2017. Disponible en línia a <<https://tinyurl.com/kar55za>>.
- ALANDETE, David (2010), «La era digital salva la pequeña librería», *El País, Sociedad*. 23-09-2010. Disponible en línia a <<https://tinyurl.com/yca9ooxg>>.
- ALEMANY, Lluís (2016). «El estado del libro electrónico: 3% de mercado, mucha novela romántica y la sombra de la piratería», *El Mundo* 06-05-2016. Disponible en línia a: <<https://tinyurl.com/ycnxjqhu>>.
- ARA.cat (2016). «La lectura en català continua creixent: passa del 21,2 Al 26,4% en cinc anys». *ARA.cat*. 18-04-2016 Disponible en línia a <<https://tinyurl.com/hv74g6c>>.
- ARRIETA, Elena (2016). «El mercat espanyol d'ebooks creix un 10% el 2016». *Editors.cat. Associació d'Editors en Llengua Catalana*. 29-12-2016. Disponible en línia a <<https://tinyurl.com/mevu8g6>>.
- CCB, Consejo de Cooperación Bibliotecaria (2017), «Multitud de iniciativas y actividades para la celebración del día del libro 2017». *Notícies del Consejo de Cooperación Bibliotecaria* 21-04-2017. Disponible en línia a: <<https://tinyurl.com/klt4c8y>>.
- CEDRO (2016) «“El sector editorial català creix el 2016 per tercer any consecutiu”»: Patrici Tixis, president del Gremi». *Departament de Cultura de la Generalitat, Gremi d'Editors de Catalunya. Notícies del sector editorial català*. 21-12-2016. Disponible en línia a <<https://tinyurl.com/kt6eo5t>>.
- CELAYA, Javier & Teia RODEJA i GIBERT (2011), *Indústria editorial 2.0: tendències, oportunitats i reptes davant la digitalització del llibre*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament d'Empresa i Ocupació.

- CELAYA, Javier (2015). «Evolución del préstamo digital en España». *Dosdoce.com* 03-03-2015. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/n7due9v>>.
- CELAYA, Javier (2016). «La venta de ebooks no para de crecer». *Dosdoce.com* 23-05-2016. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/mrblpnu>>.
- CELAYA, Javier (2017), «El libro que viene: cómo la inteligencia artificial, el big data y la realidad virtual cambiarán el ecosistema libro en los próximos diez años», *CCCBLAB* 31-01-2017. Disponible en línea a <<http://lab.cccb.org/es/el-libro-que-viene/>>.
- CELAYA, Javier; GUERRERO, Margarita; GIL, Manuel & Maribel RIAZA (2016), «Informe 2016: Evolución del libro electrónico en América Latina y España», *Dosdoce.com* 20-09-2016. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/k5s5wgl>>.
- CORROTO, Paula (2014), «Los precios de los ebooks: una industria a varias velocidades», *El Diario.es*. 05-03-2014. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/krbxwlg>>.
- DIEC = *Diccionari de la llengua catalana* (2007), 2a edició, Barcelona, Edicions 62/ Enciclopèdia Catalana.
- DOSDOCE.COM (2017). «Conclusiones del Digital Book World 2017». *Dosdoce.com* 25-01-2017. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/ld6dx46>>.
- FERNÁNDEZ LERA, Antonio (2016), «Panorámica de la evolución digital en los principales mercados del mundo». *Telos: Revista de Pensamiento sobre Comunicación, Tecnología y Sociedad* 104. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/kzqx23q>>.
- FERRÉS i PRATS, Joan (2014), «Segunda parte: el poder de las pantallas», dins Joan Ferrés i Prats (dir.) *Las pantallas y el cerebro emocional*. Barcelona, Gedisa, p. 91-191.
- Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura (2015). «L'Índex de lectura a Catalunya creix fins al 65,3% i s'acosta a la mitjana de la Unió Europea», *Gencat.cat* 18-09-2015. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/lg8z5j8>>.
- GÓMEZ, Sara (2014). «Un llibre digital costa només un 30% menys que el mateix títol en paper», *LlegirLlibres.cat: blog literari que fomenta la lectura i els*

- autors catalans* 08-04-2014. Disponible en línea a:
<<https://tinyurl.com/yam9hzkv>>.
- GREMI DE LLIBRETERS DE CATALUNYA (2017). «El llibre electrònic té futur?», *Gremi de LlibreTERS de Catalunya*. Disponible en línea a:
<<https://tinyurl.com/k9mjpo8>>.
- ICEC Generalitat (2016). «Hàbits de lectura a Catalunya 2015». *ISSUU* 18-04-2016. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/lhl2kc2>>.
- MARQUINA, Julián (2014). «En EE.UU. hay más bibliotecas que McDonalds... aunque parezca mentira», *BiBlogtecarios* 16-09-2014. Disponible en línea a:
<<https://tinyurl.com/yc58nkcf>>.
- MELLADO, Arantxa (2012). «El libro digital en el entorno internacional: problemas, retos y tendencias», *Gremio de editores de Madrid* 08-05-2012. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/yazehsy7>>.
- MELLADO, Arantxa (2013). «El 22% de la producción editorial española es en formato digital», *Actualidad editorial. Observatorio de tendencias noticias sobre edición* 21-01-2013. Disponible en línea a:
<<https://tinyurl.com/avczdad>>.
- NIETO, Ana (2017). «La situación del sector del libro: 6 verdades como puños que casi nadie te contará. Episodio 99». *Triunfa con tu libro* 03-04-2017. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/jwofyx4>>.
- PENALVA, Javier (2009). «Cómo funciona un libro electrónico», *Xataka* 20-10-2009. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/y93qmb13>>.
- POUPLANA, Onofre & ESPADAS, Antoni (2011). Les biblioteques i el llibre electrònic: reptes i oportunitats de servei. *Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya* item 55, p.104-120. Disponible en línea a:
<<https://tinyurl.com/l7bez6z>>.
- RIAZA, Maribel & José A. VÁZQUEZ; MONTAÑÉZ, Santi & Javier CELAYA (2017). «Infografía: evolución de los audiolibros en español». *Dosdoce.com* 18-01-2017. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/n7lwxxc>>.
- RIAZA, Maribel (2016). «Informe sobre la evolución del libro electrónico en América Latina y España», *Dosdoce.com* 20-09-2016. Disponible en línea a:
<<https://tinyurl.com/k5s5wgl>>.

- RIUS, Mayte (2016). «El libro digital avanza», *La Vanguardia* 26-04-2016.
 Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/c8pylcx>>.
- RUIZ DOMÈNECH, Bernat (2015). «Datos de la edición en España: el tonto, el memo y el malo», *Verba volant, scripta manent: el blog de Bernat Ruiz* 22-07-2015. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/mzgyd6j>>.
- RUIZ DOMÈNECH, Bernat. *Verba volant, scripta manent: el blog de Bernat Ruiz*.
 Disponible en línea a: <<https://scriptaverba.wordpress.com/>> i
 <<http://www.bernat-ruiz.com/>>.
- RUIZ, Bernat (2016). «Foro Edita Barcelona 2016», *Verba volant, scripta manent: el blog de Bernat Ruiz* 14-07-2016. Disponible en línea a:
 <<https://tinyurl.com/ky8w9z7>>.
- SÁNCHEZ VERDÚ, Maria (2015), *Estudi de l'evolució de l'oferta de llibre electrònic en català 2013*. Treball de Fi de Grau de Filologia Catalana no l·legit, dirigit per Rosanna Cantavella, Universitat de València.
- SERRA, Montserrat (2013), «Enric Faura: 'És un mite que la producció del llibre digital sigui barata'», *Vilaweb* 20-11-2013. Disponible en línea a:
 <<https://tinyurl.com/nmbg35j>>.
- Universo Abierto (2017). «eBiblio 2016: estadísticas de uso», *Universo abierto: blog de la biblioteca de Traducción y Documentación de la Universidad de Salamanca* 30-03-2017. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/l3dy7g2>>.
- VÁZQUEZ, José A. (2016). «TELOS: el futuro del libro en la era digital», *Dosdoce.com* 07-09-2016. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/lf6tw8g>>.
- VÁZQUEZ, José A.; MONTAÑÉS, Santi; RIAZA, Maribel & CELAYA, Javier (2016), «El creciente mercado de audiolibros en español», *Dosdoce.com* 07-11-2016.
 Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/lfnmtuj>>.
- VIQUIPÈDIA (2017). *Projecte Gutenberg*, Viquipèdia 23-05-2017. Disponible en línea a:
 <<https://tinyurl.com/yamav9ol>>.
- ZUNINI, Patricio (2016). «Arantxa Mellado: 'El libro digital es el futuro'», *Infobae* 17-09-2016. Disponible en línea a: <<https://tinyurl.com/lecyszy>>.

6. ANNEXOS

6.1. LLISTA D'EDITORIALS I INSTITUCIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, DEL PRINCIPAT DE CATALUNYA I DE LES ILLES BALEARS

Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL)

Acv edicions

Adesiara editorial

Albertí editor

Andana editorial

Angle, nou grup editorial

Animallibres editorial

Ara llibres

Arola editors

Barcelona multimèdia

Brau edicions

Brief Ediciones

Camacuc

Capital Books

Carambuco edicions

Castellnou editora valenciana

Ceic Alfons el Vell

CEU San Pablo

Club editor 1984

Columna edicions

Comercial l'Eixam S.L.

Cossetània edicions

Dinsic publicacions musicals

Documenta Balear

Drassana Llibres

Dylar Ediciones

Edicions 62
Edicions 96
Edicions Afers
Edicions Alfaní
Edicions B
Edicions Baula
Edicions Bromera
Edicions Casablanca
Edicions Dau
Edicions de 1984
Edicions de la Ela Geminada
Edicions de Ponent
Edicions del Bullent
Edicions del diari d'Andorra
Edicions del Periscopi
Edicions del Pirata
Edicions i propostes culturals Andana
Edicions l'Àlber
Edicions la Campana
Edicions la Xara
Edicions Quaderns Crema
Edicions Sidillà
Edicions Tivoli
Edicions Vicens Vives
Edicions Voramar-Voramar/Santillana
Editilde (diálogo tilde)
Editorial Aguaclara
Editorial Alpina
Editorial Barcanova
Editorial Barcino
Editorial Base
Editorial Casals
Editorial Claret

Editorial Comanegra
Editorial Cruïlla
Editorial de la Universitat Politècnica de València
Editorial Denes
Editorial Ecir
Editorial Efadós
Editorial Fonoll
Editorial Gregal
Editorial Juventud
Editorial Marfil S.A.
Editorial Mediterrània
Editorial Meteora
Editorial Miguel A. Salvatella
Editorial Moll
Editorial Piolet
Editorial Sombra
Editorial Teide
Editorial Tres i Quatre
Editorial UOC
Eixam edicions
El Cep i la Nansa edicions
El Gall editor
Enciclopèdia Catalana
Eumo editorial
Farell editors i dissenyadors
Faximil edicions digitals
Fragmenta editorial
Godall edicions
Graó editorial d'Irif
Grup editorial 62
Grup promotor d'ensenyament i difusió en català
Institució Alfons el Magnànim
Institució de Francesc de Borja Moll

Institut d'Estudis Catalana (IEC)
Institut valencià de Cinematografia Ricardo Muñoz Suay
Itbook editorial
L'Abadia de Montserrat. Publicacions
L'Avenç
La Busca edicions
La Galera editorial
La Tempestad/ Llibres de l'índex
Larousse/ Vox
Llibres del segle
Lynx edicions naturart
Misèria i companyia llibreters, editors i paperaires
Muntanya de llibres
Norma editorial
Obrador edendum
Onada edicions
Pagès editors
Perifèric edicions
Prodidacta abril edicions
Publicacions de la Generalitat Valenciana
Queralt edicions
Rafael Dalmau editor
Raig Verd editorial
RBA llibres
Saó edicions
Sembra Llibres
Símbol editors
Tabarca llibres
Takatuka
Tàndem edicions
Trabucaire edicions
Tramuntana editorial
Triangle postals

UNED centre associat Alzira- València “Francisco Tomás y Valiente”

Unió Gremial

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

Universitat d’Alacant. Servei de publicacions (UA)

Universitat de Barcelona. Publicacions i edicions (UB)

Universitat de Girona. Publicacions (UDG)

Universitat de les Illes Balears (UIB)

Universitat de València. Servei de publicacions (UV)

Universitat Jaume I. Servei de publicacions (UJI)

Universitat Pompeu Fabra (UPF)

Universitat Ram3n Lull (URL)

Universitat Rovira i Virgili (URV)

Viena edicions

Zenobita edicions

6.2. PRIMERA CIRCULAR ENVIADA A TOTES LES EDITORIALS

Tema: Participaci3 en estudi sobre llibre electr3nic

Benvolgut director o gestor / directora o gestora de l'editorial:

M’adrece a vost3 per convidar la seua editorial a participar en l’estudi dirigit per la Dra. Rosanna Cantavella, que estic portant a terme des de la Universitat de Val3ncia, amb el suport de l'Associaci3 d'Editors del Pa3s Valenci3. L'estudi t3 com a objectiu resseguir el grau d'implantaci3 del llibre electr3nic entre les editorials en valenci3/catal3, en el present any 2016.

Per realitzar-lo ens 3s necess3ria la seua experta col·laboraci3, en aquesta primera fase: la recollida de dades. El formulari 3s breu i es contesta en pocs minuts. Es troba al

següent enllaç:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd5ZkYItXftOYXJ-QXBOGHo7OCK29qH817GJMRqHHrpZVN2Iw/viewform>

El resultat d'aquest estudi es publicarà com a treball de fi de grau de la Universitat de València, al meu nom.

Li agraïm de bestreta la seua valuosa col·laboració. Em pose a la seua disposició per contestar cap dubte que els puga sorgir.

Atentament,

Caterina Palatsí Pinyana
TFG, Grau de Filologia Catalana

Divendres, 18 de novembre de 2016

6.3. SEGONA I TERCERA CIRCULARS ENVIADAES A TOTES LES EDITORIALS

Tema: Participació en estudi sobre llibre electrònic

Benvolgut director o gestor / directora o gestora de l'editorial:

M'adrece a vosté per convidar la seua editorial a participar en l'estudi dirigit per la Dra. Rosanna Cantavella, que estic portant a terme des de la Universitat de València, amb el suport de l'Associació d'Editors del País Valencià. L'estudi té com a objectiu resseguir el grau d'implantació del llibre electrònic entre les editorials en valencià/català, en el present any 2016.

Per realitzar-lo ens és necessària la seua experta col·laboració, en aquesta primera fase: la recollida de dades. El formulari és breu i es contesta en pocs minuts. Es troba al

següent enllaç:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd5ZkYItXftOYXJ-QXBOGHo7OCK29qH817GJMRqHHrpZVN2Iw/viewform>

El resultat d'aquest estudi es publicarà com a treball de fi de grau de la Universitat de València, al meu nom.

Li agrairé de bestreta la seua valuosa col·laboració. Em pose a la seua disposició per contestar cap dubte que els puga sorgir.

Em permet fer-los memòria de la nostra invitació a col·laborar en l'estudi 2016 sobre presència dels formats digitals (llibre electrònic i audiollibre) en el sector de l'edició en català, invitació que els reenvie més avall. El nostre treball obeeix a la necessitat de tenir dades orientatives sobre aquest tema en el sector. Li agrairíem moltíssim que contestara la nostra enquesta, fins i tot en el cas que la seua editorial encara no oferisca versions digitals dels seus llibres.

Ben cordialment,

Caterina Palatsí Pinyana
TFG, Grau de Filologia Catalana

Divendres, 25 de novembre de 2016

6.4. L'ENQUESTA

ESTUDI DE L'EVOLUCIÓ DE L'OFERTA DE LLIBRES ELECTRÒNICS EN CATALÀ 2016

0) Consigneu el nom de la vostra editorial.

A) Generació de llibres

A1) Publiqueu llibres en format electrònic (ebook o àudio), a més d'en paper? Sí: continua l'enquesta. No: s'acaba.

Col·lecció 1

- Temàtica. Respostes: Joves, Infants, Ficció, Assaig, Poesia, Investigació, Altres.
- Títol de la col·lecció?

ÀUDIO (Col·lecció 1)

- Quants dels títols d'aquesta col·lecció tenen versió electrònica àudio? Respostes: a) Tots (novetats i fons editorial). b) Tots els títols a partir d'una determinada data. c) Sols oferim versió electrònica d'alguns títols, d'acord amb un criteri.
- Si la resposta ha sigut l'opció B (Tots els títols a partir d'una determinada data), especifiqueu any i, si és possible, mes. I si la vostra resposta, pel contrari, ha sigut l'opció C (Sols oferim versió electrònica d'alguns títols, d'acord amb un criteri), especifiqueu el criteri de tria, per exemple: popularitat de l'autor.
- Si els títols en àudio d'aquesta col·lecció en són menys de 6, especifiqueu-los.
- Proporció de títols d'aquesta col·lecció que venen en format electrònic àudio respecte al paper: Respostes: a) més en format electrònic que en

paper. b) igual proporció en format electrònic i en paper. c) sobre uns 7'5 en format electrònic per cada 10 en paper. d) sobre uns 5 en format electrònic per cada 10 en paper. e) sobre uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. f) menys d'aquesta quantitat.

- Si la resposta ha sigut "Menys d'aquesta quantitat", especifiqueu.

EBOOK (Col·lecció 1):

- Quants dels títols d'aquesta mateixa col·lecció tenen versió ebook?
Respostes: a) Tots (novetats i fons editorial). b) Tots els títols a partir d'una determinada data. c) Sols oferim versió electrònica d'alguns títols, d'acord amb un criteri.
- Si la resposta anterior ha sigut l'opció B (Tots els títols a partir d'una determinada data), especifiqueu any i, si és possible, mes. I si la vostra resposta, pel contrari, ha sigut l'opció C (Sols oferim versió electrònica d'alguns títols, d'acord amb un criteri), especifiqueu el criteri de tria, per exemple: popularitat de l'autor.
- Si els títols en ebook d'aquesta col·lecció en són menys de 6, especifiqueu-los.
- Proporció de títols d'aquesta col·lecció que venen en format electrònic ebook respecte al paper: Respostes: a) més en format electrònic que en paper. b) igual proporció en format electrònic i en paper. c) sobre uns 7'5 en format electrònic per cada 10 en paper. d) sobre uns 5 en format electrònic per cada 10 en paper. e) sobre uns 2'5 en format electrònic per cada 10 en paper. f) menys d'aquesta quantitat.
- Si la resposta ha sigut "Menys d'aquesta quantitat", especifiqueu.

- Teniu una altra col·lecció en què oferiu llibres electrònics (àudio o ebook)? Respostes: Sí: emplenau una altra col·lecció digital. No: següent secció.
- Feu versió electrònica d'algun llibre fora de col·lecció? Indiqueu-ne el títol o títols.

B) Format de llibres

- B1) En quants formats oferiu la versió electrònica dels vostres llibres? Respostes: Àudio. Mobi. ePub. PDF. Altres.
- B2) Tenen els llibres electrònics de la vostra editorial DRM?

Àudio: No. Uns sí i altres no. Sí, tots.

Ebook: No. Uns sí i altres no. Sí, tots.

- Si la resposta anterior ha sigut "Uns sí i altres no", especifiqueu quina proporció porta DRM.

C) Difusió de llibres

- C1) A través de quins canals veneu els vostres ebooks? Respostes: La vostra web editorial. Amazon(.es, altres Amazons). iTunes. Casa del Libro/Corte Inglés. Llibreries físiques (via Seebook, per exemple). Altres.
- Si us plau, assigneu-los una xifra d'acord amb l'ordre de vendes:
- C1b) A través de quins canals veneu els vostres audiollibres? Respostes: La vostra web editorial. Amazon (.es, altres Amazons). iTunes. Casa del Libro/Corte Inglés. Llibreries físiques (via Seebook, per exemple). Altres.

- Si us plau, assigneu-los una xifra d'acord amb l'ordre de vendes:
- C2) Coneixeu les noves iniciatives sobre lloguer de llibres? Respostes: a) No.
b) Sí, he llegit de la seua existència. c) Sí, els conec i m'han contactat. d) Sí, i ja estic operant/negociant amb ells.
- Si la resposta ha sigut qualsevol de les de Sí. Per favor, especifiqueu el nom o noms d'aquestes empreses, si us és possible.
- C3) Heu regalat o venut llibres electrònics a alguna biblioteca? a) No, cap de les dues coses. b) Sí, n'hem regalat. c) Sí, n'hem venut.
- Si heu respost qualsevol de les de Sí, per favor especifiqueu, si us és possible:
En quin format (àudio o ebook)? A quantes biblioteques? (Indiqueu la xifra). I quants títols? (Indiqueu la xifra de títols).

6.5. ANNEX 5: EDITORIALS QUE PUBLIQUEN LLIBRES ELECTRÒNICS EN CATALÀ

Abril Edicions

Angle Editorial

Ara Llibres SCCL

Bromera

Capital Books

Cossetània Edicions

Edicions Documenta Balear

Editorial Barcanova

Editorial Casals

Editorial Denes

Editorial Mediterrània

Editorial Universitat Politècnica de València

Editorial UOC

Grup Enciclopèdia Catalana

Itbook Editorial SL

Prodidacta

Publicacions de la Universitat Jaume I

RBA Libros

